

EESTI SPORDI-LEHT

Nr. 33/34

28. 8. 1931.

Toimetuse ja talituse
Tallinn, Uus tänn. 23
Telefon 9-28 Postkast 70

Ilmub reedeti

Hind 15 senti

12. aastakäik
Tellimise hind:
aastas 6 krooni, kuus 60 s.

TARTU S. S. KALEV

1901

1931

Tervis vajab sporti!

Dr. G. Kroll,
Tartu „Kalevi“ esimees.

30 tegevusrikka aasta kestel on Tartu „Kalev“ olnud Lõuna-Eestis kehakultuuriliseks jõujaamaks, kust tuhanded on ammutanud püsivat elujõudu ja rõõmu. Tuhanded noored on sirgunud „Kalevi“ kaitsel ja juhatusel tugevateks meesteks ja naisteks, kes suudavad eluvõitlustes jääda seisma ning täita neile määratud ülesanded.

„Kalev“ ei ole rahuldanud üksnes noorte füüsilisi impulsse, vaid on samuti tugevasti kaasa mõjunud noorte vaimlisele are-

nemisele, seades sihiks kehaliselt kui ka vaimliselt harmoonilise inimese.

Kuigi spordiliikumine on võitnud enesele palju sõpru, noori ja vanu, on siiski veel rohkesti neid, kes jäänud sellest eemale. Meie arvates ei ole tähtis üksik väljapaistev sportlane, vaid hulk, kõrgetasemeline mass.

Üksikult me ei jõua edasi, üheskoos virgutame üksteist, õpime vastastikku. Seepärast astuge kõik organiseeritud sportlaskonna liikmeks!

Ei pea olema sportlase tegevuse sihiks kõrgem saavutus, vaid enese tervise, värskuse ja tahtejõu kasvatamine! Sport ärgu olgu ainult võiduhimuks, vaid esijoonel ülevamaks karskeks lõbuks!

Selles mõttes Tartu „Kalev“ kutsub kõiki kodanikke parema tuleviku nimel üles organiseeritud kehakultuursele tegevusele!

Sport, kehaline kasvatus, saagu meil sama tarvilikuks kui õhk ja päike!

30 aastat.

Tartu „Kalevi“ juubeli puhul

K. Pahl,

Spordi Keskliidu ja Ektravelliidu abiesimees.

29./30. augustil s. a. pühitseb üks meie vanem ja suurim spordiselts „Kalevi“ Tartus oma kolmekümneandast sünnipäeva.

See on küllalt pikk aeg selleks, et hetkeks peatuda selle sündmusriikka aastate-rea kestva teekonna suuremal vaheajal, mille õilsaks sihiks on olnud:

KASVATADA JA ARENDADA ELUTAHTELISI NOORI, KES JÕULISED ON EDASI VIIMA ELU TEMA HELGEMA TULEVIKU TÄHISTEL.

Neid õilsaid sihte taotlev aastate-reast läbistav teekond on tihedalt põimitud rõõmu- ja murepäevadega. On olnud silmapilke, kus raskused tundunud ületamatutena, kuid teades,

ET TERVE JA ELUJÕULISE RAHVA PÄRALT ON TULEVIK,

on raskused osutunud võidetavateks.

Ligi kümmekond aastat seistes meie kodumaa spordiliikumise juhtivais ridades, võim täie rahuldustundega konstateerida seda määratut edu spordiliikumises, mis on olnud kõigile raskustele vaatamata küllaltki intensiivne, eriti viimasel aastakümnel.

Mitte just väike osa sellest suurest tööst on tulnud täita Tartu „Kalevil“, kes pühitsedes oma suurt pidupäeva, võib täie rahuldustundega tagasi vaadata ärakäidud teekonnale, kui üks esimestest sihiraajajast ja pioneerest meie kehakultuuri põllul.

SPORT JA KEHAKULTUUR ei ole üksi tänapäeva moodsa ühiskonna leiutis, vaid

ELULINE TARVE, MIS SÄILINUD JA ARENENUD AASTASADU JA KESTAB SENI, KUI LIIGUB JA TEOTSEB ELAV INIMENE.

SPORT JA KEHAKULTUUR on eriti viimasel aastakümnel omandanud suure tähtsuse ühiskonna elus.

Ent kõige selle juures tuleb tahtmatult mainida asjaolu, et kahjuks siiski veel leidub inimesi, kes kuigi sõbralikult ei näi suhtuvat spordiliikumisele, vaatamata sellele, et viimane on kogu kultuurilma tunnustust leidnud. On vastuvaidlematu tõsiasi, et rahvas, kes tahab vaba ja iseseisev olla ning sellena püsima jääda, peab terve ja tugev olema, mitte ükski vaimliselt, vaid ka kehaliselt. Ainult sellisel rahval on tulevik, see rahvas suudab väärtusi luua ja omas kodus ise peremes olla.

Lähtudes neist seisukohast, ühine sõbralikus üksmeeles juubilarid ees ja soovime, et

TERVE VAIM JA JÕUKÜLLANE TAHE PÜSIKS VEEL KAUA, KAUA KALEVLASTE LIPUKIRJAS.

Kui kõnelda „Kalevist“, siis ei saa mööda ta lahutamata kaaslastest ja isast, kes on seisnud 30 aastat vahetpidamata „Kalevi“ ridades, olles kogu aja juhtivalt tegev.

Selle auväärse mehe nimeks on Aleksei Palm, üks neist suurtest spordijuhtest, kelle tegevust pole mõjutanud ei ainelised huvid ega auahnus, vaid tõsine aade asja vastu. Harva leidub selliseid sümpaatseid kujusid, kui seda on A. Palm, kes kogu oma elu on pühendanud spordi edendamisele.

Ta seisab veel tänapäev kui tugev tamm keset noort kasvavat metsa, keda ei kõiguta torm ega tuul, alati tegev ja algatusvõimne.

SOOVIME, ET ELU TEISE POOLE PÄEVAD OLEKS SELLELE SUURELE TÖÖMEHELE IKKA HELGED JA PÄIKESEPAISTELISED.

Tartus, aug. 1931.

Johann Martin

25 aastat võistlusväljal ning sporditegelasena.

Kakskümmend viis aastat sportlist tegevust, kakskümmend viis aastat võistlusväljalt seljataha jätta — ei suuda paljud. Johann Martin on seda tõesti suutnud. Pisut häbi oleks tema kohta öelda „suutnud“, selle kohta, kes kogu aja võistlejate esirinnas sammunud ning vaevalt veel viimase sõna öelnud on. Ei. Tema oli see ideeliselt omane. Süveneda innukalt, kuid ometigi märgleva huumoriga sportharuse, olgu see kiiruisutamine, kergejõustik või muud, on olnud ja jääb edasi Martin'i ideaaliks.

Kes Eesti sportlastest ei tunneks Johann Martin'at. Olgu võistlusmüüri tahes, kui see sünnib praegusel ajajärgul Tartu spordiväljal, siis vaevalt on see mõeldav, või õigemini ettekujutatav, kui seal puuduks Johann Martin. Kas tegeliku võistlejana, ülemkohtunikuna, nõuandjana, päevapiltnikuna, — kuid puuduks nagu midagi, kui võistluselt puudub Martin.

Iseloomult tagasihoidlik, oma ülesannetes alati leidlik ning rahulik otsustaja, ägedust pisut näitav vaid siis, kui tõesti kusagil mingi „hübemata ülekohtus“ on sündinud — on tema võitnud nii sportlaskonnas kui seltskonnas mõjurikka intelligentsiga üldiselt tunnustatud isiku.

Juhtides, ise arendades, noori õpetades, sammunud ning sammub edasi ühte rada.

Kes on tema?

Katsun kokkuvõtteks rebida ühe lehekülje tema pikast kroonika „raamatust“, et saada pilti sellest huvitavast isikust.

Johann Martin on sündinud Riias 21. detsembril 1892. a. vana kal. järele Viljandimaa eestlaste

pojana. Riia kommerts-karuband. kooli lõpetanud, töötanud 1911. aastast tänini suuremates tehastes raamatupidaja ning kontori juhatajana Riias, Tallinnas ja Tartus.

Suur huvi poisikesest saadik seltskondlise tegevuse, eriti spordi vastu. Viimase kohta alghariduse saanud oma keskkooli võiml. õpetajalt. Õpilasena võisteldes saavutanud edu, tekkis huvi võimeid katsuda ka väljaspool.

1906. aastal s. s. „Amateuri“ korraldatud 1 versta (1067 mtr.) jooksus tuli kolmandaks 3 min. 17 sek.

Järgmisel talvel võitis kiiruisutamises 2000 meetris.

Edasi startis „Unioni“ all. 1910. aastal kordas Vene rekordi teivashüppes 3,36 mtr. ja 60 mtr. jooksus 7,2 sek. Kuni Veng revolutsioonini oli korduvalt Venemaa meister teivashüppes ja Balti ning Riia meister kiiruisutamises, mardmaajooksus, teivas-, kõrgus- ja kolmik-hüppes. Võistelnud spordiharudes nagu rattasõit, ujumine, võimlemine ja maadlus, jalgpallis kaasa mängides „Unioni“ 2. meeskonnas.

Esinenud võistlustel Soomes, Rootsis ja Saksamaal, saavutades esikohti, osa võtnud 1912. a. Stockholmis ja 1920. a. Antwerpeni olümpiamängudest.

1914—1918. aastatel startinud ja juhatanud Tallinna „Kalevis“ kergejõustiku, võimlemise ja kiiruisut. alal.

1918. aastast kuni tänini Tartus. Tegutsenud s. a. „Abergi“ juhatuses, hiljem selle nime muutmisest 1919—1925. a. „Tartu Kalevis“ seltsi esimeheks.

Tuntud spordijuht ning organisaator, jätkates ise tegevusportimist aasta läbi.

Mida arvavad meie vaimumehed spordist.

Minu arvamine spordist? — Olen mõnigi kord tunnud kahju sellest, et minu kasvamise ajal sport oli pea täiesti tundmatu, vähemalt süstemaatilised spordiharjutused noortele. Arvan, et praegusel spordiröõmsal põlvel mõnedki raskused jäävad elus tundmatuks. Kuid sellega ei piirdu spordi tähendus. Mõeldagu vaid sellele, et paljud noored leiavad spordis tõuke ning võimaluse vaba aega mööda saata puhtas ja terves ümbruses, peatagu edasi silmas vaimlise elu tegureid, nagu otsustamisvõimet, tahtejõudu, enese üle valitsemist, püsivust jne., milliste arendamisel terve sport võib olla mõjuvaks vahendiks. Kuid — tähele panna! — terve sport! Mõistaksin sellisena sporti, mis taotleb inimese füüsiliste ja ka vaimliste jõudude ning võimete t a s a a l u s t a t u d a r e n g u t, mitte ühekülgset ning koguni ebaratsionaalset, mõnikord isegi haiglast rekordide püstitamist ja purustamist. Hinnates võistluse tähendust spordiski, tunnustatagu ideaaliks ikkagi terve keha ja terve vaim, mõlemate harmooniline koostegevus,

misjuures määravaks ning otsustavaks elemendiks nii üksikus inimeses kui rahvas ja kogu ühiskonnas on terve vaim.

Joh. Köpp.

Sport on teadlik organismi igakülgne väljaarendamine. Kui niisugune on ta igale inimesele kasulik ja tuleb teda soovitada ja edendada.

Sport rekordide saavutamiseks on liialdus ja ligineb fanatismile. Iga liialdus ja fanatism on kahjulik, sest ta hävitab organismi ja tuleb selle tõttu hukka mõista.

Sportida tuleb selleks, et arendada keha igakülgset, et olla elastiline ja võimas oma tegevuses ja ametis, et hoiduda värskes ja nooruslik.

Mitte üksikud rekordid, vaid kõrge üldsuse tasemik keha arendamises on meie püüd ja soov.

Enam sporti — vähem rekorde!

Tartus, 19. VIII. 1931.

A. LÜÜS.
Prof. Dr. med.

Ektravelliidu revisjoni komisjonis, nüüd E. Spordi keskliidu spordi-nõukogu liige, Tartu ülik. kehal. kasvat. inst. õppejõud, Tartu kaitseliidu spordipealik.

Paremad tagajärjed: teivas 3,50 m. 60 mtr. — 7,2 sek., kõrgus 1:72, kolmik 12,62. Kiiruisutamises 500 mtr. 48,1 sek., 1500 m. — 2:37,0; 5000 mtr. 9:14 ja 10.000 m. 19:48,7. Esimese järgu Eesti spordimärgi ja kiiruisut. märgi omanik.

1914. a. püstitanud teivashüppe

E. rekordi 3,45. Mitmekordne E. meister. Jäähallimängija, Tartu „Kalevi“ A meeskonnas.

See kokkuvõtte näitab, et Johann Martin'at on jätkunud haruldast püsivust ennast kasvataja, teisi juhtida.

Sportlaste ühine soov on, et teie veel kaua truuks jääte oma püüetele, eeskujuks noortele, kasuks Eesti spordi arengule.

H. MICHELSON.
Tartus, 18. VIII. 31.

Mälestisi „Kalevi“ algpäevilt.

Oskar Asso, asutaja liige.

Käesoleva kuu lõpul pühitseb Tartu spordiselts „Kalevi“ oma 30 a. sünnipäeva. Kui üks neist, kes 30 aastat tagasi „Kalevi“ hälli juures viibis, tahaksin jutustada, kuidas sündis ja mis oludes kasvas „Kalevi“.

Praegusaja avaratest spordisaalidest, platsidest ja muist abinõudest ei näinud siis „Kalevi“ undki. Tuli tegutseda kord ühe, kord teise asjaarmastaja uluall. Lurichi tulekuni kohalikkude tsirkusse oli prantsusmaadlus täiesti tundmatu. Ainult tõsteti.

Pärast, kui ka maadlus kätte saadi, tehti seda suvel hilja ööni luhal ja talvel toas, õhukesel teki-kesel üle põrandale.

ESIMENE MAADLUSMATT VALMISTATI KARTULI- KOTTIDEST,

topiti täis lihtsat maahina, mis aga koledasti tolmas. Pommide asemel tõsteti liivakotte — kahe käega ja kive ühe käega tõsteteks, milline treening maadleja kehale suurepäraselt mõjus, sest et liivakotid üles tõstes hirmsasti kiikusid ja nii maadleja jalad, kui ka keha vastupidavaks tegid, mida ei saa öelda liikumata raskuste tõstmise kohta: kõik tõstjad, peale mõne üksiku, ehk küll kõvad mehed, on siiski halvad maadlejad.

Kui rääkida spordiselts „Kalevist“, siis peab kõigepealt nimetama

SELTSI ISA ALEKSEI PALMI, kes algusest kuni siiani on seltsis juhtivalt tegev olnud, s. o. 30 aastat, praegu seltsi abiesimees. Selle omapärase, heatahtliku, kindla ja ausa iseloomuga inimese mõju oli meile, esimestele kalevlastele, äraseletamatu suur, sellele vaatamata, kas isik temast oli noorem või vanem. Ma nimetan teda õigusega „Kalevi“ isaks, sest **TEMA ORGANISEERIS MEID** korrapärastele spordiharjutustele oma ruumides.

Olgu märgitud siin ka tema kaks venda Karl ja Friedrich, viimane kui asutaja liige ja esimene, kellelt saime lugeda tolle-aegset saksa spordiajakirja — „Müncheni spordiajakiri“, mis oli ka ainukeseks allikaks, kust ammutasime sporditeateid.

Aleksei Palmi ettepanekul määrasime kindlaks liikmemaksu,

5 KOP. NÄDALAS,

mida suutis maksta ka kõige vaesem. Selle raha eest hiljem muretsemise pomme. Mäletan kui Faure juurest (nüüdne Tegur) koju toime esimese pommi. See oli suur sündmus. Üldises vaimustuses E. Tereping isegi

SUUDLES POMMI.

See oli 54-naelane, kolmnurga kujulise sangaga pomm, schongleerimise jaoks, mida meie tsirkuse-ätleetidelt olime näinud.

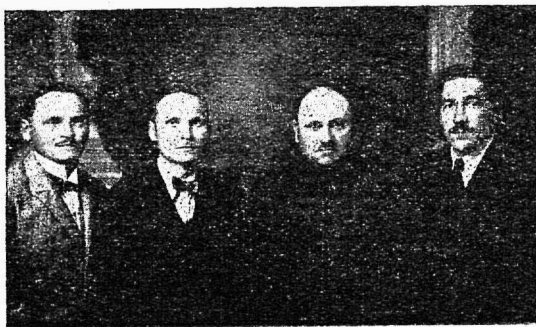
Selle pommi saime 1902. a. sügisel, seega siis aasta peale seltsi asutamist. Enne seda aga, suvel, umbes jaanipäeva ümber, oli meil pidu, mis pidi seltsi olemasolu meie mälestuses jäädvustama.

Oli ilus päikesepaisteline pühapäev, kui see sündis meie esimeses

ruumis, vennad Palmide majas. Ruum oli kaskedega ehitatud, laud oli kaetud täiskarskelt — kompvekid, sai ja mõdu. See päev oli meile suureks pühaks; harjutusi ei olnud. Peale sõbralikku koosviibimist mindi jalutama.

ideaalile Herkulesele. Kuid pärast loomispäevi enam ei ähvardata, milleks ei olegi põhjust.

Kalevi võib suure rahuldustundega tuldud teed tagasi vaadata. Kuigi ta tol ajal ei suutnud rahuldada kõiki spordinõudeid, siis

Seltsi asutajad — F. Palm, A. Palm, A. Lagastik, A. Asso.

Seltsi tegevliikmed 1903. a.

Kuid ühekülgne raskesport, mida harrastasime, sai Kalevile raskeks komistuskiviks. Tolleaegne **HARITUD KIHT MÖISTIS RASKESPORTI HALASTAMATULT HUKKA**,

ehkki muid spordialasid veel ei tuntud. Tihti avaldasid ajalehed pikki artikleid raskesporti kahjulikust mõjust. Jäi meelde juhtumine, kus üks väga lugup. ajaleht põlastusega juhtis tähelepanu saksa spordiajakirjadele, mis tema ütelse järel otse kubisevat kõiksugu vastikutest raskesportist moonutatud inimkujudest. Loogiliselt pidi haritlaskond siis vastikustundega mõtlema ka jõukülluse

hukkamõistmist ta milgi tingimisel teeninud ei olnud. On ju iga algus raske. Toon siin ühe näite, mis küllalt tõendab, kui võrd võhikud spordis olid Kalevi asutajad, nii et see tänapäev paistab otse uskumata, et niisugused alaealised poisikesed said hakkama tühjade taskutega ühe nii suure seltsi loomisega, kui seda on Tartu Kalevi oma rohkete osakondadega.

Ühel suveõhtul, see oli umbes paar aastat enne seltsi avamist, kohtas mind ka pärsine seltsi asutajaliige August Lagastik ja ütles, et tema on teada saanud prantsusmaadluse reeglid. Olime all-linnas. Läksime jalamaid Too-

mele, et proovi teha. Siin seletas L., et vaata, tema vend Jaan olevat tulnud Peterburist, kus kokku puutunud niisuguste spordisuurustega nagu Hackenschmidt ja Lurich, tähendab, et kahelda ei maksa. On ikka nii, et

PRANTSUSMAADLUSES VÕIB VASTAST HAARATA KINNI, KUST AGA SAAB, OLGU KAS NINAST VÕI KÕRVAST.

Veidi imelikuna paistis see mulle küll, kuid mõtlesin: prantslased on „peenikesed“ poisid, nii on siis ka maadlus „peenikene“.

Maadluse seaduste järele ei tohtinud kohe kallale tormata, vaid pidi püüdma võtet jalutamise pealt.

Jalutasime siis, ja läksimegi mõned korrad kokku ka, kuid maadlusest asja ei saanud. L., kes oli minust kaks aastat noorem, sai haiget. Tulime siis otsusele, et nii see vist ikka ei ole, sest ei saa ju maadelda, kui ninad on verised.

Alles siis, kui Lurich Tartu ilmus, nägime oma silmaga prantsusmaadlust, mis meid noori kalevlasti kui tuld täis ajas. Liikmeid tuli rohkesti, saime suurema ruumi.

Keegi spordiharrastaja ehitas maja (Laas, Võru t. 66). Üürisime toa alumisel korral, millele

PÕRANDAT ALLA PANNA EI LASKNUDKI, VAID KATSIME PÕRANDA SAEPURUGA.

Nii sündis tõstmine. Maadluseks tõmbasime saepurule kotiriide peale.

Siia ilmus ka Jaan Jaago — tookord üsna noor ja peenikene poisikene. Mäletan, kui Aleksei Palm ütles mulle, et seda poissi tuleb õpetada maadlema, aga mitte tõstma, sest tal on maadleja kehaehitus.

Palmil oli õigus. Ma imestan seda veel tänapäev, kui läbinägija ta oli.

Nii libedasti seltsi arendamistöö ei läinudki kui jutustada. Palju tuli Kalevil läbi elada ka

SEESMISI KRIISE,

mis tingitud olid osalt poiste auaahnusest ja osalt alalisest rahu-puudusest. Kord läks asi juba nii kaugele, et ähvardas lõppeda kõige vängema katastroofiga — lagunemisega. Poisid hakkasid juba omavahel pomme jagama, üks ühele, teine teisele, suuremad mitme peale kokku. See oli 1904. a. dets.

Ka seekord, nii kui alati, oli päästjaks Aleksei Palm. Ta sõnadel oli poistele maagiline mõju, kellest enamus löi kohe tema poole, nii et teistel vähestel karedatel ei jäänud ka muud, kui alla vanduda.

Pärastpoole anti ka pidusid linnas kui maal, mis aineliselt aga peaaegu midagi sisse ei toonud.

HUVITAV LUGU JUHTUS JAAGO JA TIGASE VAHEL 1906. AASTAL.

Kalevi andis peo Võnnus, kaupmees Kilgi õues. Aida ukse ees oli väike kõrgustik, kaupade laadimise jaoks, sinna ehitati veel veidi juurde ja lava etend. jaoks oligi valmis. Aida ukse kohal oli poolümarik aken pööningule, sinna

SPORTLASTELE! SPORDIORGANISATSIOONIDELE!

Alati laos soodne valik igasugust

SPORDI-KIRJANDUST

Välismaa kirjanduse peale tellimiste vastuvõtmine. Asjatundlik soovitus.

Igasugust jutu- ning teaduslist kirjandust ostate soodsamalt

VANEMAST EESTI RAAMATUKAUPLUSEST,
„POSTIMEHE“ raamatukauplusest,
TARTU. / SUURTURG 16.

Johannes Hütsi, kannaegne seltsi tegelane ja esimene auliige.

paigutati orkester, mis koosnes mandoliinidest ja gitarridest.

Jaago, kes vast ainult aasta oli harjutanud, pidi vastu võtma kõiki, kes temaga soovisid kas tõstmises või maadlemises võistelda. Nii oli väljakutse kuulutustel. Tigane aga, endine Kalevi liige, kes nüüd kuskil siin, Võnnu lähedal sepa juures töötas, kavatses Jaagot maha teha. See oleks riivanud aga ka seltsi au.

Ta kutsuski Jaagot võistlema tõstmises. Tingimuses oli, et Jaago teeb omad numbrid enne läbi, siis peab samad numbrid võistleja järelle tegema. Nüüd oli lugu täbar, sest kõik teadsid, et Tigane on parim tõstja. Siin leidsid A. Palm ja G. Suubi, esimene seltsi esimees ja teine tõstmise juht, hea nõu, et seltsi au päästa. Rataskangi ei

tuntud, kangi otsas olid õõspommid.

Kui Jaago kõige suurema pommi, mis veidi alla 6 puuda kaalus, üles oli tõstnud ja järgmisi pomme tõstis, veeretaskid Palm ja Suubi selle kõige suurema üle ukse aita, kruvisid ruttu mutrid, valasid pommid liiva täis, kuhu veel vett juurde lisasid.

Tigane katsus, katsus, aga pommi üles ei saanud. Vihastus ja kutsus maadlema, kuid kaotas ka siin.

Nii oli seltsi au päästetud.

Sageli toimetati nii:

Palgati hobused, sõideti maale. Kui külale lähemale jõuti, aeti poisid, kes olid väheldast kasvu, kõik vankrisse, aga suured maha, et külarahvale jääks meist kui ikka tõsistest jõumeestest mõjuv esimene mulje. Seda oli tarvis ärilises mõttes, muidu ei tuleks ju keegi vaatama. Sellise võtte mõtles välja suurekehaline K. Svenkov, kuna Palm ja teised väiksemad pidid vankrisse pikali heitma.

Pärast juhtus peol järgmine lugu:

Sama S. omas suurepärase lihastehituse ja kehakuju, keda selts uhkusega rahvale pidudel esitas kui suurt rammumeest. Mees aga ei olnud suurem asi maadleja. Kutsuti kuulutustel temale vastaseid ja pakuti igale ühele, kes tema maha paneb, auhind. Suur naljahammas ja pilkaja G. Suubi mõtles siin mehega veidi nalja heita, läheb peo ajal mehe juurde ja teatab tõemeeli, et kassa juures on juba 5 vastast end üles annud. Nüüd oli rammumehel, kes rahvuselt venelane, hirm nahas, jooksis

mitmel korral sinna, kuhu keiser jala käib, ja küsib viimaks nõu, et mis nüüd peale hakata. Sõber seletab, et ei aita muud kui peab rahvast hirmutama ja õpetab, mis rahvale öelda. S. astub rahva ette ja teatab, et tema on valmis igahüega maadlema, kes soovib, kuid selle eest ta ei vastuta, kui kellelgi jala või käega midagi juhtub. Neil päevil tema enda vend maalt linna tulles tahtnud temaga rammu katsuma, lebavat aga nüüd kliinikus.

Peale sarnast kõnet ei leidunud talle ühtegi vastast.

Ei saa lõpuks vaikida veel mõnest suurest vooresest, mis nüüd näib kadunud olevat. Esiteks tolle aegse sportlase karske eluviis — sporditi mitte rekordide tagaajamise huvides, vaid tervislikes mõtetes, kusjuures hoiti piinliku hooliga eemale kõigist pahedest, mis võisid seda rikkuda.

Samuti oldi aumehed. Ei olnud ülejooksmisi ühest seltsist teise, ega püütudki seks meelitavaid põhjusi pakkuda. Auhindu ei olnud võistlustel, vaid igahüeks leppis oma seesmise rahuldustundega võidu puhul ja sellest aust oli talle küllalt. Igale oli kallid tema seltsi au, mille eest püüti seista igal võimalikul juhul.

Nii lühidalt mõningaid mälestisi „Kalevi” algpäevilt, niipalju kui see siinkohal võimalik.

Raskesport on eestlase loomuses ja sel alal on Tartu „Kalevi” annud rohkesti silmapaistvaid mehi. Eriti uhked võime olla Jaan Jaago üle, kellel sportliste teenete kõrval on suured kahtlematult ka üldrahvuslikud teened.

Kuid meie ei tohi mitte ainult

M. Heide.

uhked olla. Eestlane ei ole halb — tunnistame tänuga nüüd Tartu „Kalevi” 30 a. juubeli puhul, et „Kalevi” kehakultuur-kasvatustööd eesti rahvale on olnud määratu suur mõju, mitte ainult kehaliselt, vaid ka vaimliselt, sest on ümber lükkamata tänapäevani tõsiasi, et terves kehas on ka terve vaim.

Ja kui Taara tammed kohisevad ja ma kuulen lugusid kalevite kangelastest poegade, siis lööb rinnus leegitsema veel kord endine tuluke ja aukartustäratavas suuruses kerkib mu ette Kalevi kuju, kutsudes üles kõiki ühisele tööle meie rahva parema tuleviku nimel.

Loodan, et „Kalevi” tahab ka tulevikus senistest kõrgetest sihtidest kinni pidada. Selleks head edu ja õnne!

Elagu, kasvagu, kosugu Tartu „Kalevi”!

ASUTUSTELE KASULIKUM, SUUREM JA ODAVAM OSTUKOHT EESTIS.
HINNAD JA VALIK VÕISTLUSETA.

M. JÄNES'E SUURÄRI

TARTUS. KAUBAHOOVIS 10, 11, 12.
TELEFON 5-91. ASUTATUD 1899.

MAITSEKAS JA SUURES VALIKUS

HÄRRADELE: Kodu- ja välismaa palitu ülikonna jope ja püksid } riidet

DAAMIDELE: Kodu- ja välismaa mantli kostüümi kleidi ja plüüsi } riidet

Igasugu puuvillased kleidi seeliku ja plüüsi } riidet

Kodu ja prantsuse mantli- ja kleidisiidi.

ILMAKUULSAT LINDENERI MANTLI- JA KLEIDISAMETIT.

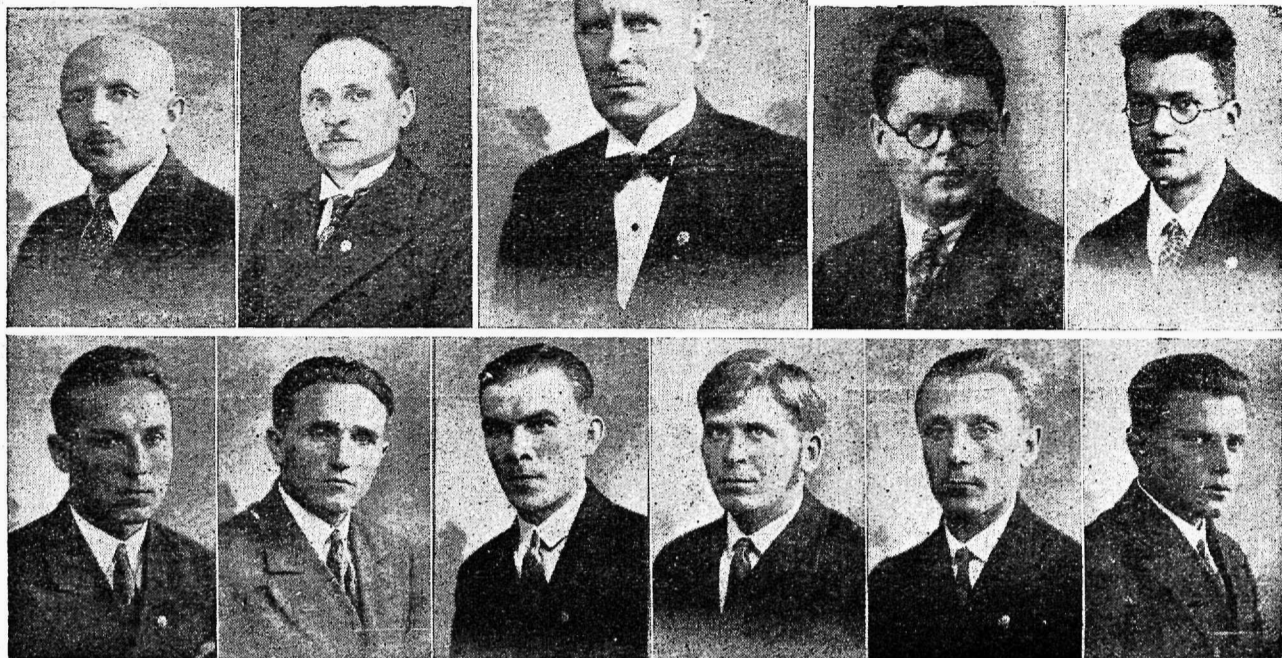
Igasugust pesu- ja voodririidet.

Mööbliriided, tüll, filee ja soome aknakardinad.

Tartu S. S. „Kalevi“ praegune juhatus.

Kalevi praegune juhatus.

Üleval vasakult: J. Keis — laekur, A. Palm — esimees, Dr. Kroll — esimees, Dr. med. R. Sinka — abiesimees, A. Kink — sekretär; all: L. Sild — abisekretär, O. Anton — abisekretär, J. Kreutzberg — abilaekur, V. Tiido — abilaekur, majavanem, E. Gern — varahoidja, E. Mikkel — varahoidja abi.

Tartu „Kalevi“ areng 1901–1931.

Kergejõustik.

Ed. Jakobson.

Kergejõustik, praeguseaja modernsaimat spordiharu, tunti kaks aastakümnet tagasi meil vähe.

Välisajakirjanduse mõjudel osa seltsiliikmeid 1909. a. — energiliste eestvõtjate ja juhatajate M. Heide ja E. Rosenblatti algatusel asuvad tegutsema uute spordialade äraõppimiseks.

Harjutused olid seotud raskustega: selts ei omanud vastavat harjutusvälja, ega ka harjutusabinõusid. Esimesi harjutusi tehti linnast väljas Emajõe luhadel ja Tähtvere pargis. Tunda andis teravasti spordiabinõude puudus. Tuli ise valmistada primitiivseid abinõusid. Kuuli asendas — ümmargune kivi. Isetehtud ketas sarnanes rühkem kärurattale jne. Samuti kui riistade puudus, andis tunda ka juhtide puudus. Vene sportiline kirjandus ei suutnud esialgu

kuigi palju kaasa aidata. — Lühikese ajaga olid algatajad oma ümber koondanud grupi asjast huvitatuid.

Juba samal aastal (1909. a.) peeti esimesi kergejõustiku võistlusi saksa turniplatsil (praegune spordiväli).

Samasuguse huviga kestab tegutsemine järgnevatel aastail. Hakatakse huviga harjutama ka pikamaajooksu. Võistlusi peeti pikamaajooksus Võru maanteel, kuid igaks võistluseks pidi luba tötutama politseivõimudelt.

1910. a. peetakse

esimene murdmaajooks

Emajõe kaldal; kalamehe majast — Kvistentalini. Võidab Buschman, teiseks tuleb Bormeister, kes kaotas kraavivajumise tõttu.

1910. a. ja 1911. a. parematest saavutustest on teada Heide omad: 100 m. jooksus: 12,5, kõrgushüppes hoota 1.25, odaheites 38 m.

Eriti energiliselt tegutsetakse 1912. aastal. Peetakse mitmed võistlused ja võetakse teiste kohalikkude seltside korraldatud võistlustest osa.

Seltsi poolt 2. ja 9. sept. korraldatud Tartu esivõistlustel saavutatakse paremaid tagajärgi: 100 m. jooks — J. Viira — 12,2; 110 m. tõkkejooksus — A. Meos — 21,4; odaheite kahe käega — Vildmann 49.31; kõrgushüppes hooga Tomson — 1.45; kõrgushüppes hoota — Tomson — 1.25. Kaugushüppes hooga — Johanson — 4.20. Kaugushüppes hoota: Liblik — 2.70. Kolmik hüpe Johanson — 10.20. Teivashüpe — Lepik — 2.50;

1500 mtr. jooks: Reiman 5 m. 20 sek. 400 mtr. jooks: Pikson 1 m. 15,6 sek. — Sama kuu 30. peeti veel Tartu Turniseltsi kor-

hüppes — 2.90, mis sel ajal tähelepanuvääriv tagajärg oli.

Maailmasõda ühes revolutsiooni ja järgneva vabadussõjaga halvab spordiliikumise „täiel spordirindel“ 5—6 aastaks. Paremad Tartu kergejõustiklased on kohustatud viibima maailmasõjas ja hiljem vabadussõjas, kellest mitmed ei näe enam kodulinna.

Sõja lõppemisel saab spordiliikumine kodumaa vabal pinnal erakordse hoo.

Vanu kergejõustiklasi, kes asjale kaasa tunnevad, on alles mõned üksikud, kuid selle vastu on noortes kergejõustiku vastu suur huvi.

Kergejõustiklaste arv kasvab lühikese ajaga mitmekordseks.

1920. a. hakatakse jälle pidama võistlusi.

Samal aastal Antverpenis peetavast olümpiaadist võtab Eesti esmakordselt iseseisvalt osa.

E. Rosenblatt.

raldusel seltsidevahelised karikavõistlused. Võistlused, kui ka rändkarika võitis võrdlemisi suure ülekaaluga meie selts; seltsi paremate sportlaste poolt saavutati järgmisi tagajärgi: 100 m.: A. Lepik — 12,4; kõr-

Parimad naissportlased Telling ja Raudsepp.

gushüpe: K. Johanson — 138; kuulitõuge: E. Pärt — 9.60; kaugushüpe: K. Johanson — 5.26; kettaheites: E. Vildmann — 25.50; teivashüppes: A. Lepik — 270. Samal aastal saavutati: E. Rosenblatti poolt teivas-

Kõige suurem valik

APELSINE BANAANE

ja igasugust muud värsket ja kuivatatud

PUUVILJA.

Müük suurel ja väikesel arvul.

Jällemüüjatele soodus hinnaalandus.

Austusega

M. J. BERESIN,

TARTUS,
Kompani 8, telef. 12-01.

KOMPVEKITEHAS
KOSMOS

soovitab oma saadusi
kõrges headuses
võistlemata odavate
— hindadega —

TARTUS,
POE TÄN. NR. 3.

Eesti esindusmeeskonda kuulub ka Tartu kalevlane Johann Martin, kes esineb teivashüppes.

1921. a. jagatakse seltsi spordiharud osakondadeks, töö intensiivsemaks läbiviimiseks. Muuseas asutatakse ka kergejõustiku osakond.

Järgneval aastal saavutab H. Blumberg esimese tartlase-na Eesti rekordi raskusheites (12,5 kg.) 15.69 mtr., mis püsis tema nimel 1929. aastani.

Mainida tuleb vanemspordlasi — Arved Saati, kes oli paremaid odaheitjaid A. Klumbergi kõrval, Elm. Reimani — pikamaa- ja maratoni jooksupes ja G.

Võitnud on need jooksud eranditult „Kalevi” meeskonnad.

2. august 1927. a. on suur-sündmus Tartu sportlaserele, sest külastas Tartut Soome suurjooksja Paavo Nurmi, mis puhul peeti koos E. Ak. klubiga rahvusvahelised võistlused.

IX olümpiaadist 1928. a. Amsterdamis Eesti esindusmeeskonnas võistlevad Tartu kalevlastest G. Kalkun — kettaheites ja K. Laas — maratoni jooksupes.

Samal aastal parandab G. Kalkun korduvalt Eesti rekordi kettaheites — 45.61 mtr. peale.

p. ees. Raudsepp saavutas 4 meistrikohta, neist kaks Eesti rekordiliste tagajärgedega:

Kuulitõukes — 11.75 ja kettaheites — 35.70.

Läinud aastast seisab tema nimel ka kõrgushüppe rekord — 144,5.

Osakond on tegutsenud oma kestvusel hoogsalt, korraldades 10 aasta jooksul üle 100 võistluse, peo ja väljasõidu.

Korraldatud on ka rida rahvusvahelisi võistlusi, missugustest osa võtnud rida Läti paremaid kergejõustiklasi.

Käesoleva aasta osakond koosneb umbes 70 sportlasest, neist

800+400+200+200 m. teatejooks — 3:45,4 (Gern, Rattus, Kink, E. Labent).

4×400 m. teatejooks — 3:41,4 (Gern, Miitel, Michelson, Ütt).

5×1000 m. teatejooks 14:19,8 (Püss, Gern, Pedajas, Koidu, Michelson).

10×1000 m. teatejooks 29:06,7 (Püss, Gern, Pedajas, Koidu, Michelson, Pulk, Laas, Pära, Allilender, Anok).

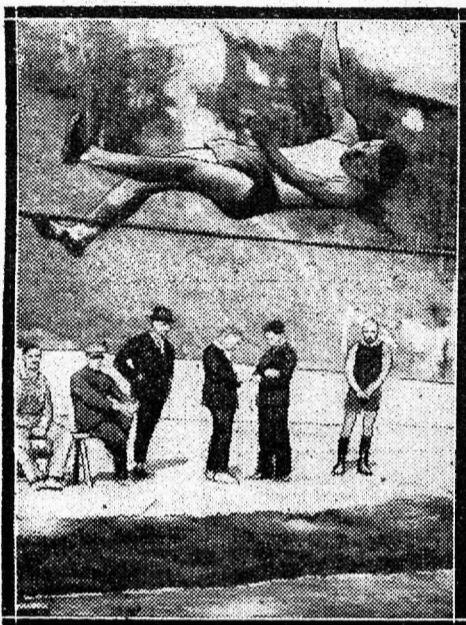
Kuul — 13,62 m. O. Erikson.

Ketas — 45,61 G. Kalkun.

Oda — 66,02 G. Sule.

Vasar — 32,42 G. Kalkun.

Raskus — 15,69 H. Blumberg.

Kalevi kiirjooksjad: Rattus, Labent, Schütz, Gern, Ütt.

Kesk- ja pikamaajooksjad: Koidu ja Laas.

Sule hüppab kõrgust.

Vaha't, kes oli paremaid Tartu sprintereid.

Nooremaid — Paul Steinberg'i — kõrgushüppes, Alex. Antsoni — keskmaajooksudes, G. Kalkuni — visetes, ja Rich. Ivask'i, kes 1926. a. tuli 10-v. meistriks.

1924. a. Pariisi olümpiaadil esinevad Eesti 11-liikmelises kergejõustiklaste meeskonnas kolm Tartu „Kalevi” paremat: G. Kalkun — kettaheites, A. Antson — 1500 m. ja 3000 m. takistusjooksus ja Elmar Reiman — maratoni jooksupes. Viimane võttis osa ka 1912. a. Stokholmi olümpiaadist ja sai eriauhinna Vene kaupmeeskonnalt.

Samast ja järgnevaist aastast on nimetada rida noori, kellest hiljem mitmed Eesti meistritena ja rekordimeestena figureerivad: Joh. Laurson, Alex. Rüütel, Karl Laas, H. Michelson, Ev. Gern, J. Kitsing, J. Anton, O. Erikson, H. Kallas, F. Ütt, O. Valdner, V. Pulk.

1925.—27. a. võitsid seltsi noored kolm aastat järjest Balti spordiriistade vabriku rändauhinna — kuju jäädavalt.

Koos E. Ak. sp. klubiga on peetud kaks korda linnadevõistlust — Tallinnaga kergejõustikus: 1925. ja 1927. a., kus Tallinn võitjaks tulnud.

1926. a. alates on igal kevadel, maikuul, osakond korraldanud läbi linna teatejooksu, millisest osa võtavad ka kaitseväge meeskonnad.

Järgmisest aastast alates korraldatakse igal 1. mail propaganda meeskonna jooksu.

Samal aastal tulevad kergej. osakonna ridadesse lootustäratavad noored: G. Sule ja K. Schütz.

Järgmisel aastal rikastub osakond M. Prosti, E. Labenti, A. Koidu ja V. Rattuse näol.

1930. a. juuretunud noorist oleks mainida K. Kleini ja A. Roosoni.

Käesoleval aastal on erakordseid tagajärgi kevadel — A. Koidu — 1500 m. — 4:10,7; E. Labenti — kaugushüpe — 6,89; esivõistlustel G. Sule'l — odaheites 66.02 ja kevadel teivast 3.60, H. Michelson — teivast 3.50; esivõistlustel K. Klein — kõrgushüppes — 180 ja V. Rattus — 200 — 23,2 ja 400 — 52,2; K. Laas — 10.000 mtr. jooks — 33:52,6.

Tartu „Kalevi” on annud rida mehi rahvusmeeskonda, kes on Eesti-Poola-Läti maavõistlustel esinenud.

Riia „Union'i” karikavõistluses on O. Erikson edukalt esinenud — võites kaks aastat järjest visete karika. Tänavu sügisel kaitsta viimast korda.

Naisi on osakonnas tegutsenud tegevspordlastena osakonna kestvusel umbes 15.

Osakonna algaastaist kuni käesoleva ajani on võistelnud Olly Rebane, kelle nimel olid mitmed Eesti naiste rekordid; praegugi omab ta Tartumaa rekordid — 60 mtr. jooksus — 8,1 ja kaugushüppes — 4,91.

Nooremaid on mainida Lidia Raudseppa ja Berta Tellingut, kes tänavustel naiste esivõistlustel tõid kahekesi Tartu „Kalevi” esimeseks seltsiks — 47 punktiga, Tall. „Kalevi” — 45

umbes 50 tegevspordlast. Osakonna juhatuses on: J. Martin, E. Gern, H. Michelson, Ev. Kink ja Ed. Jakobson.

Endistele algatajaile ja juhtidele, kui ka praegustele eestvõtjaile — suur aitäh tehtud töö eest! Edaspidiseks tööks osakonnale raugemata edu ja jõudu õilsate ja ilusate sihtide saavutamiseks!

Tartu sp. s. „Kalevi” tippsaavutused kergejõustikus, millised võivad olla

seltsi rekordideks:

60 m. jooks	7,1, K. Schütz.
100 „	11,0, E. Labent.
150 „	17,3 K. Schütz.
200 „	22,8 „
400 „	52,2 V. Rattus.
500 „	1:14,8, A. Pedajas
800 „	2:03,6, E. Gern.
1000 „	2:40,0, A. Koidu.
1500 „	4:10,7, A. Koidu.
3000 „	8:57,8, M. Prost.
5000 „	15:34,6, M. Prost.

Maraton — 40.200 m. 3:12:16,6, E. Reiman.

Maraton — 42.195 m. 2:58:10,0, K. Laas.

Pooletunnijooks — 8638,07 mt. A. Rüütel.

Tunnijooks — 16.747 mtr., K. Laas.

20.000 mtr. jooks — 1:13:51,0, K. Laas.

25.000 mtr. jooks — 1:35:54,3, K. Laas.

110 mt. tõkkejooks — 16,6, E. Labent.

400 mtr. tõkkejooks — 66,2, L. Sild.

4×100 m. teatejooks — 45,2 (Gern, Ütt, Schütz, Labent)

4×200 m. teatejooks — 1:36,6 (Rattus, Ütt, Schütz, Labent).

5×200 m. teatejooks — 1:58,2, (Gern, Ütt, Rattus, Schütz, Labent).

Oda kahe käega — 82,76 O. Erikson.

Kõrgushüpe hooga — 180 G. Sule, K. Klein.

Kaugushüpe hooga — 6,89 E. Labent.

Teivashüpe — 3,60 G. Sule.

10-võistlus — 6306,36 punkti, G. Sule.

Naiste rekordid:

60 m. j. — 8,1 O. Rebane.

100 m. j. 13,8 O. Rebane.

400 m. j. — 66,0 L. Raudsepp.

Kõrgushüpe — 144,5 L. Raudsepp.

Kaugushüpe — 4,91 O. Rebane. Kettaheide — 35,70 L. Raudsepp.

Odaheide — 35,63 L. Raudsepp.

Kuulitõuge — 11,75 L. Raudsepp.

4×60 mtr. teatejooks — 35,4 — (Leetsy, Vindt, Grünfeldt, Rebane).

Koloniaal- ja veini-
kauplus

G. VATSEL

TARTUS,
Maarjamõisa tän. 24
telef. 12-69.

Soovitab mõõdukate hindadega
suurel ja väikesel viisil

KODUMAA VEINE,
likööri, napse ja kõik-
sugu koloniaalkaup.

30 aastat raskejõustikku.

A. Kink

Meie rassi loomupärasemaks sport-dialaks on mainitud üldiselt raskejõustikku — tõstmist, maadlemist, milline väide eriti kujukalt leiab kin-nitust Tartu „Kalevi“ asutamissoos.

Sajandi vahetusel ei saanud Tartus spordist laiemas mõttes olla juttu. Tegutsesid küll jalgrattaselts „Taa-ra“, saksa turniselts ja aerutajate-klubi, kuid neisse ligipääs oli võimal-datud vaid kitsamale ringkonnale — „peenematele“ käsitööliste, saksa koolipoistele ja viimasesse „kõrgema klassi“ liikmetele — kildikaupmehed, vabrikandid jne. Laiemad rahvaki-hid — „alam“ rahvas — oli kindlasti eraldatud, sport oli „aristokraatide-le“, ehkki sportlik tegevus nois selt-ses kandis vägagi juhuslikku ilmet.

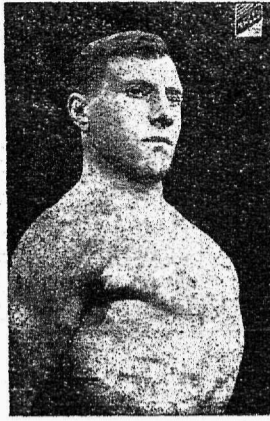
Kui aga jõudsid Tartu rändavad tsirkused, kus esinesid maailmakuul-sad „jõumehed“: Lurich, Aberg, Hackenschmidt j. t., siis tormati mur-

Jaan Jaago.

runa tsirkusse, et jälgida nende väge-vaid jõunumbreid tõstes ja maad-lustes. Kuid vähe sellest — neid püüti järele aimata. Tavaliselt kogu-nesid noormehed jõe äärde luhale, kus siis püüti üksteist üle trumbata. Tõstekivid toodi Ropka mõisast — üks kaalus 65 naela, teine — 55.

Nende esimeste spordifanaatikute hulka kuulusid: Aleksei, Friedrich Anton, Karl ja Aleksander Palm'id, August Lagastik, Oskar Asso, Johan-nes Tereping, Alfred Treufeldt j. t.

N. Kasakov.

Külmade tulekuga siirduti Ants Palmi majja Aleksandri tn. 69, kus omavaheline sõprus süvenedes viis mõttele oma ringkonna jaoks asutada spordiselts.

19. oktoober 1901. a.

on Tartu „Kalevi“ (endine „Aberg“) sünnipäevaks, mil Aleks Palm, Anton Friedrich Palm, August Lagastik ja Oskar Asso said uue seltsi vadereiks. Meil on heameel neid tervitada nende ristilapse aupäeval, kuna kõik seltsi asutajad töötavad tänapäevani lugu-peatud kodanikena Tartus.

Uue spordiringi juhatajaks-korral-dajaks valiti 19-aastane Aleksei Palm, kes kaaslaste toetusel asus et-teseatud ülesannete teostamisele.

Midagi ei olnud, midagi ei osatud — sportlispedagoogiliselt — kuid ome-tigi asuti valmistatult tööle, paljaste kätega, oma mõistuse kohaselt. Har-rastati raskustõstmist, milleks tarvi-tati kive ja liivakotte, ning maadlus-viisest peamiselt kreeka-rooma ehk prantsusmaadlust.

Esimene aasta-peakoosolek

peeti 8. veebr. 1902. a., kus valiti seltsi juhatajaks Aleks Palm, ühtlasi ka laeuriks ja jõustiku üldjuhiks; kirjaõimetajaks valiti A. Lagastik.

Nüüd algab seltsis kindlakujuiline tegevus, kusjuures harjutusi peetakse iga päev, peale laupäeva, kella 9½—11½ õhtul. Muretsetakse juurde vas-tavaid tõsteabinõusid, misjuures igal liikmel on kanda nädalas viiekopika-line toetusmaks.

Ed. Herman.

Tegevuse laienemisega kerkib esile teravalt

korteriküsimus.

Palmi korter, mis on seltsi hälli-asupaigaks, ei suuda enam kitsuse tõttu rahuldada valmistatud noormehi ning 1903. a. novembris asub selts uutesse ruumidesse Tähe ja Lille tn. nurgal, sama maja keldriruumi, mille esimene kord tervelt on käesoleva aasta alult seltsi kasutada.

Vähepeal on tehtud pikk ringkäik ümber Tartu, peatudes ühes kohas kuu või paar, mõnes enam.

Huvitav on ära märkida, et samal 1903. aastal määrati kindlaks

üldine jõustikumärk

rinnaskandmiseks. Arenemisastme tõendamiseks oli võimalik märgi külge kinnitada vastav arv kang-pomme. Esimene kang kinnitati külge 200 naela väljatõstel, kabega lük-kamine. Siit alates iga 20 n. pealt, 240 n. alates iga 10 naela ja 280 nae-last alates iga 5 n. pealt.

Kalevil 5 liiget!

1904.—1905. aasta sündmused aval-dasid oma rusuvat mõju tugevasti ka noore spordiseltsi elus. Poliitilise elu keeris kui ka alateadvuslik enesehoiu instinkt viis suurema osa liikmeid seltsist eemale. Koosviibimised har-venesid järjest, kuni viimaks jäi jä-rele seltsi vaid 5 liiget: A. Palm, F. A. Palm, K. Stallmeister, A. Ülper ja K. Mosin.

Sellal varitses seltsi tõsiselt kadu-miseoht. Lahkunud nõudsid seltsi

R. Volt.

likvideerimist ja kogutud varanduse jaotamist. Selle vastu astus välja A. Palm, K. Stallmeisteri agaral toetusel. Need kaks püüdsid seltsi igati jalul hoida.

Peagi möödus hädaoht, lahkunud liikmed hakkasid tulema tagasi, tuues kaasa rohkesti uusigi liikmeid. 1905. a. kevadpäike tõi uue ärkamise ka noore seltsi tegevusse. Uute juure-tulijate hulgas olid praegune elukut-seliste maadlejate maailmameister J a a n J a a g o ja jõukangelane Jo-hannes Tigane.

Seltsi elu näib lootustäratavalt are-nevat, ainult korteriküsimus teeb en-diselt muret. Rännates ühest korte-rist teisi, suudetakse siiski jõuda nii-kaugele, et

esimene spordipidu

korraldatakse teisel lihavõtte pühal 1906. a., kus Jaago maadleb esimest korda avalikult. Vastaseks on Tartu tugevam maadleja H. Kobbing. Noor Jaago äratab üldist tähelepanu, kuna võistlus jäi „pooleti.“ Nüüd on Jaago

maailmas tuntuim maadleja, eestla-sile aga saanud nagu rahvuskangela-seks, milleks suuresti kaasa mõjunud tema tuline rahvusarmastus.

20. sept. 1907. a. antakse spordi-ringile uus nimi:

„Jurjevi spordiselts „Aberg“.“

Juhtivate jõududena töötavad noil aastail seltsis peale eelmainitute veel Suubi, A. Ülper, J. Priks, Vl. Petti, kusjuures seltsi harrastusalaks on raskejõustik.

Vaba- ja käsikangiharjutused asu-vad seltsi tegevuskavva 1908. a. sügi-sel, kui Karl S a a r asub juhutama n. n. spordimänge ja kergeid harju-tusi naistele.

1908. a. on seltsi elus tähelepanu-vääriv eriti selle poolest, et mainitud aastal hargneb tegevus ka teistele spordialadele —

kergejõustik, poks, vehklemine, mängud,

— ehkki need esialgu laiemalt har-rastamist ei leia.

Seltsi tegevus on kiiresti muutunud väga elavaks. Ei lepita enam pidu-dega ainult kodulinnas, ka maal kor-raldatakse neid sageli, leides rohket ja sooja osavõttu. Õnnestunud ette-võtetega paraneb ka seltsi aine-line seisukord ning 14. juunil samal aastal valmistatakse

esimene seltsi lipp,

millele järgmisel aastal järgnevad värvimütsid. Seltsi värvid olid: ro-heline, punane, helesinine.

Neil päevil juhtis seltsi tõste-, kä-sikangi- ning püramiidiharjutusi Joh. H ü t s i (1908—1916), kes töötas välja tõstete süsteemi,

mis oli maksev kuni 1914. a. ja mis nõudis võtete piinlikku puhtust ja kindlat ning rahulikku täitmist.

1909. a. hakatakse korraldama suu-remaid võistlusi. 23. aug. pannakse toime

võistlusmaadlused üle Tartu,

kaheks kehakaalus: kerges — kuni 165 naela ja raskes — üle selle.

Raskeskaalus omandas Tartu esi-maadleja nime K. Raag (Taara), II — Ed. Pärt, III — K. Lüdimois, IV — K. Pukk.

Kergekaalus I — J. Kivastik, II — M. Tüür, III — L. Martin.

29. nov. korraldatud tõstevõistlusil omandas Tartu esitõstja nime K. Sepp.

Uus edusamm tehakse aastal 1910, mil avaneb tee laiemale tegevusväl-jale välisilma, mis toob seltsi ellu uut värskust ja elevust.

Rohkesti huvi tohiks pakkuda seltsi juhatause poolt 1. veebr. 1910. a. kin-nitatud nädala tunnikava:

	ESMASPÄEV	KOLMAPÄEV	REEDE
Kella 8—10	Maadlemine Juhatab: E. Pärt	Maadlemine Juhat.: E. Pärt	Maadlemine Juhat.: E. Pärt
Kella 10—½11	Kerged harjutused Juhat.: Joh. Hütsi	Tõstmine Juhat.: Joh. Hütsi	Turnimine Juh.: E. Rosenblatt
Kella ½11—½12	Poks Juh.: R. Jakobson	Püramiidid (kerged) Juh.: M. Heide ja E. Rosenblatt	Vabad harjutused Juh.: Joh. Hütsi
Kella ½12—½1	Vehklemine	Vabad harjutused Juh. J. Hütsi	Poks, hantel-harju-tused Juh.: Joh. Hütsi

Kohvik ja söögisaal

Veroonika

Maarjamõisa t. 24

pakub maitsevaid hommiku-lõuna- ja õhtusööke, mis valmistatud täiesti vilunud koka poolt, kõige paremast ja puhtamast materjalist. Alati saadaval karastavad joogid, värsked koogid ja oma köögi maitsevad küpsised. Palun külas-tage!

Austusega omanik
E. SEI.

Seltsis korraldatud kavakindel ja teadlik töö, kusjuures juba iga algaja kehalsi võimisi peeti silmas, millest järk-järgult mindi edasi, näitab oma otstarbekohasust 1911. a. alates korraldatud suurtel maadlus- ja tõstevõistlustel.

Samal aastal seltsi poolt korraldatud

ülebaltimaalistel maadlus- ja tõstevõistlustel

võidavad meistri nime ja pärja seltsiliikmed Ed. Herman, H. Neumann ja Joh. Sirmann. Esimene tuleb samuti ka ülevenemaalistel võistlustel maadluses meistriks, üleilmlisel aga Soomes kolmandaks, kuid ilma maadluses esimeseks.

Võistlejate suur edukus ja kaunis võistlusviis loob seltsile laialdase kuulsuse. „Abergi“ seltsi peeti kõige täielikumaks ning suuremaks spordiseltsiks

kogu Baltimaal (liigete arv ulatus 150). Isegi ülikooli füüsilise kasvatuse osakond kasutas mitmel korral seltsi näpunäiteid ja juhte harjutuste korraldamiseks.

Mitmel pool arvati, et „Aberg“ moodustavat jõustiku kooli, ei võivat ju muidu niisuguste peensusteni välja areneda, nagu väljendavad ta võistlejad. Nii adresseeritakse kiri Konstantinovka linnast kui

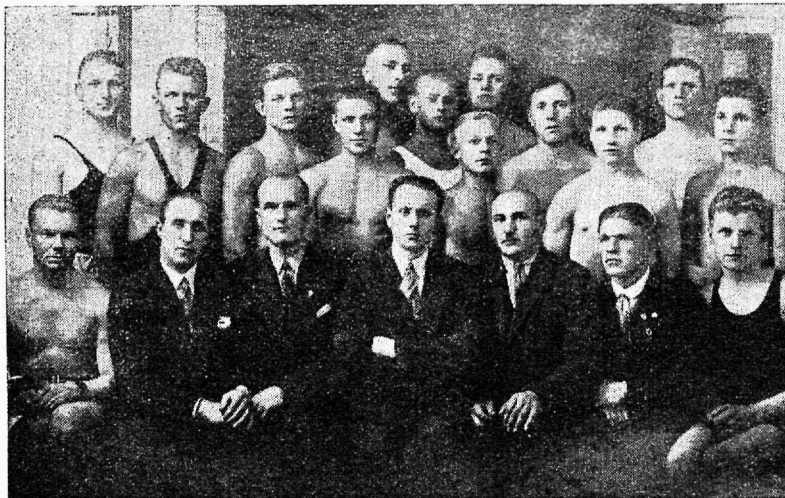
atleetikakoolile:

„Въ Юрьевскую атлетическую школу Русская ул. 3.“

Sarnaseid kirju, ühes kursustele vastuvõtu tingimuste üle, tuleb ka kodumaalt kui ka mujalt, isegi Novotsherkasskist, Doni kasakate maalt.

1912. a. seltsi korraldatud maadlusvõistlused Baltimaa meistri ja rändava hõbevõõ peale teostusid neljas kehakaalus: I — kuni 150 n., II — kuni 170 n., III — kuni 190 n. ja IV — üle 190 n. Tõstevõistlejad rändava hõbepärja peale jagunesid kolme kehakaalu: I — 170, II — 190 ja III — üle 190 naela.

I klassis tuli esimeseks seltsiliige Pullisaar, II klassis — E. Hermann,

Seltsi raskejõustiklasi: istuvad — Liibusk, osak. juhatus — Laas, Sirva, Kaasik (esimees), Voitk, Tedre ja Kukk. Seisavad — Hintser, Visnapuu, Jugar, Rätsepp j. t.

III — Pulkis (Miiitavi), IV — Schmidt (Tallinna era atl. ring). Võitjad pidid paela saamiseks veel omavahel võistleva, kus Ed. Hermann tuli kõikide kaalude ülebaltimaaliseks meistriks.

Samadel kahel järgneval võistlusel omandavad meistrinime A. Säre, Suur,

Varik, kuna El. Vildmann tuleb 1914. a. Baltimaa esimaadlejaks.

Vahepeal on selts sunnitud korduvalt oma asukohta muutama, kuni 1915. a., maailmasõja päevil, jääb koguni peavarjuta, kui „Viktooria“ võõrastemaja võetakse punase risti haigemajaks. Osa

Grupp tõstjaid-maadlejad: istuvad vasakult — Kasakov, kolmas Kukk (E. meister), Kaasik, Bormeister, Suhanov, Sirva, äärmine — Miller, seisavad — Laan, Toots j. t.

varandust mahutatakse võõrastemaja kuuri, osa Tischleri ja Vokki juurde. Esimese eluruumid jäävad seltsi asjaajamise keskpunktiks 1918. a. Saksa okupatsioonini, kusjuures tegevust jätkatakse Tartu linna ja maakonna piirides.

Sama aasta kevadel leitakse sobivad ruumid Peterburi tän. 55, kus taastatud tegevus võib uue hooga areneda. Paljud liikmed pääsevad sõjajumala ohvrialtariilt, muuseas ka A. Palm, ja võtavad seltsi ülesehitusest uuesti osa, kuigi rohkesti varandust on läinud segastel aegadel kaduma.

Samuti saab selts aastapeakoosolekul uue nime

„Kalev“

ja põhikirja, mis kinnitatakse valitsuse poolt 1919. a. Nime avamist toimetati 4. oktoobril pidulikult Saksa turniseltsi saalis.

Järgnevail aastail omandavad silmapaistvaid võite seal rahvusvahelistel võistlustel tõstetes S. Hallop, E. Vanaaseme, H. Mägi, Sirva, Tihaane, maadlustes K. Mets, Kaasik ja Ipsberg.

Lühikese ajaga on seltsi tegevus muutunud väga elavaks. Liikmete arv on kasvanud suureks. Kuna raskejõustiku kõrval harrastatakse rohkesti ka teisi sportalaseid, otsustatakse lähedama töötamise võimaldamiseks asutada

iseseisev raskejõustiku osakond,

mis algas tegevust 1921. a. jaanuaris A. Palmi juhtimisel, kirjatoimetajaks asutajaliige ja agaram tegelane Fr. A. Palm, kes samuti võtnud osa vabadus- ja maailmasõjast.

Soodustatud tingimustel ja kavakindlate harjutuste tagajärjel saavutavad seltsi raskejõustiklased järgnevail Eesti esivõistlusil, mis peetakse A. Palmi nimelise (20 a. juubeli) rändauhinna — kuju — peale, mitmel aastal rea meistrikohti, tuues seltsi esikohale. Neil võistlusil esinevad edukalt uutest liigetest Puusaag, Tis-

Schokoladi ja biskviidi valmistajad!!

Tarvitage

Reichard'i kakaovõid.

Priima Qualiteet-Cacaovõid garanteeritud puhas.

Saadav: **H. Beltschikov**

Tartu, Riia 19. Kõnnetraat 5-87.

„ZENTRAL“

ROHU-, VÄRVI- JA PARFÜMEERIA
KAUBALADU

— TARTUS —

Suurturg 8, Rütli uul. nurgal.

Telef. 11-10.

Soovitab mõõdukate hindadega
värvi- ja kummikaupa.

Kodaniku kohustus

on teada, et paberit, pappi,
kirjutusmaterjali ning
moodsaid tapeete ostetakse
KÕIGE ODAVAMALT

PABERI JA TAPEEDI SUURÄRIS

„KODUMAA“

Tartus, Aleksandri t. 10, tel. 7-87.

Sokoladi- ja kompekitehas

Roman Gutmann.

Õri Küüni tän. 4, asut. 1905. a., tehase Vallikraavi tän. 8.

ler, Kalnin, Kikas — tõstmises ja Volt, Martinson, Kasakoff, Sirk, Urb, Adof, Kurvits — maadluses.

Seltsi raskejõustiklaste suurim võit kogu tegevuse jooksul saavutati 1922. aastal, kus „Kalev“ tuli Tallinnas peetud

üleilmilisel tõstevõistlusil esimeseks.

Kergekaalus tuli II — E. Vanaaseme — 1013,3 n. Keskaalus tuli

maailmameistriks S. Hallap,

tõstes 1092,1 n., III — Puusaag — 976,7 n., IV — Kikas — 970,6 n. Poolraskes III — Tihane — 964,5 n., V — Tischler — 934 n.

Aasta jooksul võideti maadlustes ja tõstetes üldse 30 esimest, 30 teist ja 26 kolmandat auhinda.

1923. a. püstitavad Eesti esivõistlusil

maailmarekordid

Vanaaseme — kergekaalus kahega surumises — 219,8 n. (kogusumma, 5 tõstet, 1025,6 n.) ja Puusaag keskaalus ühega tõukes — 213,7 n. (kokku 1025,5 n.).

Ed. Tischler.

Maakonna võistlusiks pannakse 1912. a. eeskujul välja rändauhindad: maadlusteks — hõbevõõ, tõsteteks — hõbepärg. Tingimused samad, s. o. 3 aastat järjest või 4 vaheldamisi.

Võõ omandavad vaheldamisi Ed. Hermann, A. Martinson, R. Volt, viimane jäädavalt. Tõstetes — S. Hallap, L. Miller, L. Kukk, — viimane jäädavalt.

Nende rohkete ja tegevusrikkaste aastate rea kestvusel on oma tänuväärtset kaasabi näidanud üles veel Joh. Kobbing, J. Lattik, H. Voik, R. Alt, E. Aibel, A. Taar, G. Poola, A. Pedraudse, K. Koplus, J. Visnapuu, A. Kivits j. t., kellele tehtud töö tagajärjekus olgu suurimaks tänuks.

*

Sama innukalt töötatakse edasi ka järgnevail aastail. Kuid meie kodumaad möödunud kümnendil tabanud majanduslik kitsikus viib ka seltsi vastu rasketele katsumistele. Seltsi ettevõtted ja peod ebaõnnestuvad, selts langeb suurtesse võlgadesse. Selts peab jällegi lahkuma omast korterist, nüüd mitte tegevuse paisumise, vaid majanduslike surutise tagajärjel. Raskejõustiklastele leitakse tarjutusruum Karlova tän. Ressourse'i keldriruumi, kuna juhatus saab koosolekute pidamiseks toa Noort. Kristl. Ühingu majas Vallikraavi tän. 23. Varandus seisab varjul ühingu kuuris.

Kuid kõigele vaatamata töötatakse edasi endise usinusega. Raskej. osak. 1926. a. aruandes peegeldub kujukalt tookordne olukord: Osak. juhatus võib rahuldustundega vaadata tagasi tege-

vusrikka ja mitmekesise töö peale. On tehtud ennastsalgavalt tööd ja kuigi ei saa sportlist tasapinda hinnata eriliselt kõrgeks, on seda kindlamiini püsitud endistel seisukohtadel. Spordi levitamiseks on korraldatud rida raskejõustiku-võistlusi noortele kui ka vanadele, pandud toime kursusi, elustatud rattasport ja pokk. Korraldatud külaskäigu-võistlusi maal.

Tehtud töö on kõik olnud raskustega seotud, sest puuduvad harjutusruumid. Juhatuse koosolekuid on peetud liikmete korteris, hädakorral lausa taeva all, isegi tänava nurkadel

laterna valgusel.

Tähtsamaid sündmusi olj A. Palmi 25-a. ja N. Kasakovi 10-a. sporditegevuse juubelite pühitsemine. L. Kukk võtab osa Eesti-Läti tõstemaavõistlusest, tulles 3. kohale, kuna Volt esineb edukalt Euroopa maadlusesivõistlusil Riias. Eesti tõstevõistlusil tuleb meistriks Hallap, 2-ks jääb Miller. Samuti omandatakse rohkesti võite ka muudel võistlustel, kuigi paljud vanemad sportlased jäävad võistlustest eemale.

*

1925. a. kutsutakse seltsi esimeheks linnaarst Dr. G. Kroll, kelle energilisel juhtimisel asutatakse seltsi uuele ülesehitamisele. Raske ja pingust nõudev töö annab varsti häid tulemusi. Seltsi vastu suudetakse luua seltskonnas laialdast tähelepanu, kusjuures ka rohkesti intelligentsi astub seltsi liikmeks. Rakendades liikmeid vabatahtlikule tööle seltsi ettevõtteis, suudetakse järjekindlalt kergendada rusuvat võlakoorimat.

Rohket hoogu ja ergutust annab samuti Jaan Jaago külaskäik 1928. a. septembris, kelle esinemine põllumeeste seltsi näitusaias peahoones tõmbab kokku tuhandeid.

Paranenud olukord võimaldab asuda uutesse ruumesse Püestee tän. 68, mis toob kaasa uut elu, uut tegevustihedust.

Osakonda juhiv rohkeid aastaid A. Palmi järel Joh. Bormeister, kes Palmi kõrval silmapaistvamaid raskejõustiku juhte, tõstmist Vanaaseme.

Uudiseks on samal aastal A. Pikkeri eestvõttel korraldatud „tehniline maadlusvõistlus“, millest võtab osa 30 liiget. Tuleb maadelda 20 min., kusjuures paremus otsustatakse punktidega. Sihiks maadlejate „vormiajamine.“

Kahjuks on selts sunnitud juba 1929. a. kevadel neist ruumest lahkuma, kuna majas avatakse vanadekodu. Olles suve peavarjuta, leitakse sügisel ulualust Meltsiveski tn. endises villavabrikus, kus töötatakse käesoleva aasta aluni, mil jäädakse peatuma praegustes ruumides Lille 20.

Kõigi takistuse kiuste on sportiline kasvatus töö kehtunud edasi raugemata elavusega. Seltsi maadlejaist on eriti edukalt esinenud Volt, Zettermann, Vink, Teder, Reimann, Laan, Kasakov, Litsak, kuna Toots on leidnud tähelepanu ja tunnustatud isegi Soomes Eesti-Soome maadlusvõistlusil. Viiburis tuli ta teisele kohale 11-ne osavõtja hulgast, kaotades vaid Euroopa meistrile.

Sama edu on käinud ühes ka seltsi tõstjatega. L. Kukk on Eestit esin-

danud maavõistlusil keskaalus, olles korduvalt Eesti meistriks. Tugevad on samuti Miller, Oole, Mägi, Hintser, Jugar, Liibusk j. t.

Viimaseil aastail on korraldatud seltsidevahelisi võistlusi Riia „Krause“, Ruhja „Krause“ ja Tall. „Kalevi“ vahel.

Osakonna tegevust juhivad praegu: O. Kaasik — esimees, M. Laas, Koch, Voitk ja Sirva.

Ei saa siinkohal jätta mainimata hr. K. Pakki, kes revisj. kom. esimehena, seltsi esindajana keskliitudes, kui ka laialisemas seltskondlikus tegevuses on paljude aastate jooksul mõjurikkalt ning tänuväärselt esinenud.

Kahjuks pole siinkohal küllalt võimalusi üksikasjalikumaks ülevaatusseks, kuid juubeli puhul, mil „Kalev“ teeb oma tegevuse lühikest inventuuri, oleme veendunud selles, et minevik on tuleviku edukuse pandiks, misparist olgu tänutundega mõeldud kõigile, kes 30 aasta jooksul on kannud kokku kive, et ehitada üles võimas Tartu „Kalev“, kes tooks kasu mitte ükski tartlasile, vaid kes haaraks üleva ja elujaatava liikumise kaassõbruks kogu eesti rahva.

Olgu tähendatud, et Tartu „Kalev“ ei ole kogu oma tegevuse jooksul pi-

danud ühtegi palgalist ametnikku, vaid kogu seltsi mitmepalgelise tegevuse juhtimine on sündinud vabatahtliku, tasuta kohustise näol. Tasuks on olnud sageli mitte tänugi, vaid seesmine rahulolu ja rõõm tehtud töö tagajärjekusest.

*

Tartu „Kalev“ oma tegevuse esimese kolmekümnenädi vahel on kodumaa spordiliikumises etendanud kahtlematult silmapaistvat osa. Seda, mis Tallinna „Kalev“ Põhja-Eestis, seda on olnud Tartu „Kalev“ Lõuna Eestile, õhutades ning levitades kõikjal sportlist tegevust, millisel ühistööil sport tänapäeval on saanud meie elus tähtsaks faktoriks.

Kuid sportline kasvatus töö pole veel kaugelki lõpul, Tartu „Kalevi“ ideelised eesmärgid ulatuvad kaugemale — sport kogu rahva asjaks, iga eestlane olgu sportlane, tervise ja karske meelelahutuse sihiga!

Nende kõrgete sihtide juhil tahab Tartu „Kalev“ kasvava innu-, vaimustuse- ja ohvrimeelsusega võidelda edasi, milleks seltsi 30 aasta juubeli puhul soovime peatset täielikku võitu!

Saa tugevaks, saa kangeks, — Tartu „Kalev!“

Pidu-, tänava- ja seltskonna-

jalanõud

tuntud headuses, suurimas valikus. Alaline kalosside ja botikute vabriku ladu.

Hinnad väljaspool võistlust.

A. JOSSET

asut. 1895. a. Tartus, Küüni 4.

Lugupeetud kaubatarvitajad!

Käesolevaga on minul au Teile pakuda tuntud headuses ja soodsatel tingimustel allpool nimetatud kaupaid, mida leiate meie laos alati suures valikus.

„HOMOCORD“ grammofone, löökplaate eesti- ja venekeeles ja muid samuti uuisemas tantsumuusikas

Õmblusmasinad :
 „NAUMANN“, „PFAFF“
 „VESTA“

Kirjutusmasinad :
 „ERIKA“ ja
 „IDEAL“

Jalgrattad: „NAUMANN“, „ROYAL“, „JUNO“, „NATIONAL“ ja „PRIMUS“

Ainuesitaja Eestis
K. R. SAAR & Ko.

TARTUS, Raekoja tn. 2. Kõnetr. 6-94.
 TALLINNAS, Estoonia pst. 27. Kõnetr. 26-69.
 — Korralik teenimine ja tellimiste täitmine. —

Võimlemine.

H. J. Laas.

Ülemises reas: 1. H. Laas (esimees), 4. K. Tippo (E. meister), 5. Siiling, viimane Jürgens; istuvad: keskel võimlemisjuhid prl. O. Rebane (E. meister) ja E. Rosenblatt.

Võimlemine — see kõikide spordiharude „häll ja igapäevane leib” — on leidnud peaaegu kogu seltsi kestvuse jooksul elavat tähelepanu ning seda ilusat tegevusala on püütud kõigiti hoida tarvilisel tasemel.

Tagasi vaadates tehtud hoolikale ja viljakandvale tööle, võib selts, kui „ema”, olla uhke oma poegade üle. On ju Tartu Kalevi võimlejate ridadest võrsunud rohkesti nimekamaid Eesti võimlemise õpetajaid, võimlejaid ja teiste alade sportlasi. On ju üldiselt tuntud härrad Peks, Lepp, Martin, Rosenblatt, Kalamees, El. Jakobson, keda selts siinkohal kui võimlemise juhte tuletab meelde tänutundega. Samuti on tuntud Tallinna võimlemisõpetajaina Vichmann, Sulg, Mats, Grünberg j. t.

Esimene võimlemisvõistlus seltsis korraldati 1909. aastal, kus tuli esikohale osakonna asutaja ja kauaaegne juht E. Rosenblatt. Siit peale on tegevus osakonnas arenenud rohketel aastatel kestel aina tõusu suunas. Seltsi võimlemismeeskond on esinenud suure eduga korduvalt kodu- kui ka välismaa võimlemispidudel.

Olude sunnil tuli vahepeal, möödunud kümnendi lõpu-aastail, võimlemises, eriti just riist-

võimlemises väike seisak, mille põhjustas paremate võimlejate ja õpetajate lahkumine Tartust — kaitsevärke, Tallinna jne. Ka puudusid vastavad ruumid harjutuste korraldamiseks. Olemasolevad võimlad olid sedavõrt ülekoormatud, et vaevalt jätkus tundi harjutamiseks.

Seisukord paranes täiesti Tartu ülikooli eeskujuliku võimla valmimisega. Ühtlasi tulid tagasi mitmed endised juhid ja võimlejad. Nii valiti ülikooli kehakasvatuse instituudi õpetajaiks kalevlased: E. Rosenblatt ja A. Kalamees, kelle juhatusel ja kaastööl alustati 1930. a. ülikooli võimlas rohkearvulisel osavõtul võimlemistundidega.

Head tulemused

Ilmnesid samal aastal peetud Eesti esimestel võimlemise esivõistlusil Tallinnas, kus tuli prl. O. Rebane meistriks, kuna meestest omandas II koha H. Laas, III — K. Tippo.

Käesoleval aastal seltsi korraldusel Tartus peetud esivõistlusil võis konstateerida veel suuremat edukust. Kuna prl. Rebane kaitses edukalt oma meistrikrooni, tõi teise meistritiitli osakonnale K. Tippo, III koha omandas H. Laas.

Rõõmustavalt esinesid noorteklassis ka Jürgens ja Siiling. Häid võimeid omavad samuti Lüdinus, Sarap, Thomson j. t.

Seltsi võimlejad on samuti suure eduga esinenud rohketel seltsi pidudel ja väljasõitudel.

Võimlemistundidest osavõtt, mida juhivad hrad E. Rosenblatt, A. Kalamees ja prl. O. Rebane, on väga suur, kus võime näha kõikide osakondade sportlasi.

Osakonna edukat tööd juhivad: H. Laas (esimees), Ed. Jakobson, A. Sarap, prl. O. Rebane ja hr. J. Martin.

Lõpetades lühikest ülevaadet, jääb aina soovida, et töö senise intensiivsuse ja hoolega edasi kestkaks. Selleks püsivust ja raugemata tahet!

TALISPORT.

Joh. Martin.

Juba enne maailmasõda tunti selle kaunima spordiala vastu suurt huvi ning harrastati seda toleaegsete võimaluste piirides, sest puudusid ju Tartus korralikud uisuteed, millele oleks võinud korrapäraseid võistlusi pidada.

Alates 1919. aastast korraldas Tartu Kalev kõigile raskustele vaatamata Botaanika-aia tiigil uisutee ning juba järgmisel aastal peeti siin kiir- ja iluuisutamise võistlusi. Domineerisid sel ajal: A. Reeder, J. Martin, G. Peks, vennad Meos'ed, Kippasto ja nende kõrval hulk nooremaid. Vaatamata väikesele ringteele saavutas seal J. Martin 500 meetri jooksus 52,2 sek., mis kümme aastat Tartu maakonnarekordina püsis, ning 5000 meetris 10:06 sek. 1920. a. Eesti meistriks tuli Tallinnas A. Reeder, kes ligi 10 aastat Eesti iluuisutajate eesrinnas sammus.

Samast võrsus ka meie mitmekordne Eesti meister A. Mitt. Jääpalli sellel liuväljal harrastada ei saanud. Suusatamisega tehti aga esimesed katsed Emajõel.

1921. a. Tartus esivõistlustel tuli meistriks samuti A. Reeder, naistevõistluses prl. Janson ja paarivõistluses prl. Janson ja G. Peks, omandades Tartu Kaleville kolm meistritiitlit. Samal aastal Tallinnas peetud Eesti esivõistlustel kiirusutamises tuli üldkukuvõttes J. Martin teisele kohale.

Edukamad Tartu iluuisutajad.

Huik, Tiiman, Reeder, Tomasson.

1922. a. talvel korraldab Kalev Pikal tänaval veidi avarama uisutee, kus siis juba Tartus esimesed Eesti esivõistlused kiirusutamises ära peetakse ja Kalevi liige A. Mitt meistriks tuleb. Samas korraldatakse esimene õppetund jääpallimängus võistluste näol Tallinna Kaleviga, mille eest tuli tubli õpperaha tasuda:

kaotus 17:0.

Kuid siit peale algab usin töö, mis ka vilja kannab ja viimastel aastatel Tartu Kalevi A. klassi paremate hulka tõstab. Ka tuleb samal aastal juba kalevlane J. Lest 25 klm. suusatamises Eesti meistriks.

Järgmisel — 1923. aastal — asutavad kalevlased suure jõupingutusega juba Tallinna tänavas, linna spordiplatsil, uisutee, kus korraldatakse esimesed rahvusvahelised kiirusutamise võistlused J. Martini poolt väljapandud karika peale. Neist võtavad võistlejatena osa välismaalased, nagu: Ibens, Busarovs, Eberlein, Petersons, Jucevicz ja teised, sellega võistlejate ja rahva huvi märksa tõstes. Kalev-

laste ridadest kerkib juba esiplaanile Joh. Kreutzberg.

Mõne aasta pärast võetakse julgust ja kutsutakse 1926. a. jaanuaris Läti üliõpilaste jääpallimeeskond Tartu võistlema. Ent Tartu Kalevi meeskond saavutas oma esimese rahvusvahelise suurvõidu: 11:1. Samal kui ka järgmisel aastal tulevad iluuisutamises Eesti meistriks kalevlased: A. Reeder meesteklassis, prl. Frey naisteklassis ja paarivõistluses prl. Frey—hra Reeder.

1927. aastal 27. veebruaril Riias peetud 1. Läti—Eesti iluuisutamise maavõistlusel saavutasid Tartu kalevlased: prl. Frey ja hra Reeder kõik esimesed kohad ja

tõid sellega Eestile täieliku võidu.

Samal aastal esinesid ka meie kiirusutajad Riias: A. Mitt, J. Martin, J. Kreutzberg, kes kõigis mäades tulid esikohtadele.

1928. a. veebruarikuus külastas Tartu Kalevit Riia Aerutajate klubi jääpallimeeskond. Mäng tõi Kaleville ootamatult triumfi: Läti mitmekordne meister oli sunnitud kaotajana väljalt lahkuma — 6:5. Veebruari lõpul võistles Kalevi meeskond Riias. Tehes oma parema mängu ja olles kogu mängu kestvusel suures ülekaalus — kaotas Kalev Riia Aerutajate klubile 2:1, kuid Riia Unioniga mängis viigi 7:7.

Samal 1928. a. tuli Tartu Kalev B-klassi Eesti meistriks ja tõusis esimesesse klassi koosseisus: Pool, Leetsy 2., Lüdimois, Raamat, Leetsy 1., Kink 1., Martin, Sarap, Gern, Kink 2. ja Vösu.

Samal aastal Helsingi Luistelijate 20-a. juubeli kiirusutamise võistlustest võtsid tartlased Martin ja Mitt tugevas norralaste ja soomlaste konkurentsis osa ning näitasid mõlemad Eesti rekordist paremaid tagajärgi.

1929. a. mängis Tartu Kalevi A-kl. Eesti esivõistluste-tsüklis V. S. Spordiga Tallinnas 1:4. Samal aastal võitis Otepääl Eesti meistervõistlustel suusatamises Kalev oma paremate suusatajate O. Mõttuse, A. Veeborni ja J. Lesta kaudu esikoha. Samuti tuli Tartu Kalev kiirusutamises J. Martini, J. Kreutzbergi, V. Leetsy ja H. Michelsoni kaudu Eesti esivõistlustel esimesele kohale.

1930. a. A-kl. Eesti esivõistluste tsüklis võitis Tartu Kalevi jääpallimeeskond Tallinna Kalevit 3:1. Selle aasta kiirusutamise Eesti esivõistlusel seltside

Juuste, küünte ja hammaste

est hoolitsemise abinõud,

puudrid ja lõhnaõlid originaalid ja lahtiselt grammi viisi,

habemeajam. tarbed, toalet-, rohu- ja pesu-seepid, kinga värvid ja kreemid,

kulmuvärvid

täielikumas valikus õige mõõduka hinnaga soovitab

J. A. Rekand,

Uueturu tän. nr. 1, Tartus.

Käsipall.

A. Kink.

Käsipallimäng, mis hetkel levinud kõigis seltskonnakihtes — nii linnas kui maal, leidis juba varakult tähelepanu kauni võistlus-spordina, olles tunnustatud füüsiliselt paljukülgseks mõjuvaks positiivseks sportmänguks. Seetõttu ongi käsip. mäng levinud eriti koolis, kuid täiskasvanud leiavad sellest sama värskendust, sama rõõmuküllast ajaviidet.

„Kalevis“ kuulus käsip. mäng alul võimlemisosaakonna hooldamisele, kus sellele vaadati kui harilikule võimlemismängule, ega tunnustatud selle sportlist sisu. Küll viidi läbi võiml. osak. 1926. a. peakoosolekul otsus, et igast võimlemistunnist tuleb pühendada pool käsipallile, millest aga ei peetud kinni.

Nende ridade kirjutaja algatusel seltsi juhatusel antud soovikirja kohaselt lubati asutada ise-seisev käsip. osakond.

dega, virgutust leides nii võitluses kui kaotusis. Tartus on seltsi meeskond vahelduvalt tulnud N. M. K. Ü. järele teiseks või kolmandaks. Praegusse koosseisu kuuluvad: Koni, Mägi, E. Kink, Rosenstein, Leetsy, Kriis, Ütsi, Klein, Vent, Tasso, Käsper.

Naiskond muutus eriti tugevaks 1930. a. sügisel, mil enamik Ak. sp. kl. naiskonna koosseisust tuli üle „Kalevisse“.

NAISKOND OMA VÕIMETELT ON SILMAPAISTVALT TUGEV.

Edukalt võites kohapealseid naiskondi, sooritati võidurikas turnee Narva, kus kõik mängud (kaks korvp., kaks võrkp.) võideti ülekaalukalt. Alistumisele ei suudetud viia vaid Eesti meistrit, Tallinna „Kalevi“ naiskonda, kellele võrkpallis kaotati, vaatamata ülekaalule, võidupunkti efektide sooritamise katsega.

Kui oli asutatud osakond ja moodustatud meeskond, tekkis tarve vastava vormi ja varustise järele. Et seltsi aineolukord hetkel ei lubanud selleks teha kulutisi,

PIDI AITAMA OMAABI.

Võimalusi selleks pakkus seltsi uisutee. Koguti vabadel tundidel uisuteele ja asuti lumevedamisele või jääpuhastamisele. Samuti võeti uisutee kassa osakonna korraldusse. Seetõttu võis uisuteel pidada palgalisi töölisi vähem, kusjuures käsipallimeeste tehtud töö eest arvati vastav summa osakonna heaks.

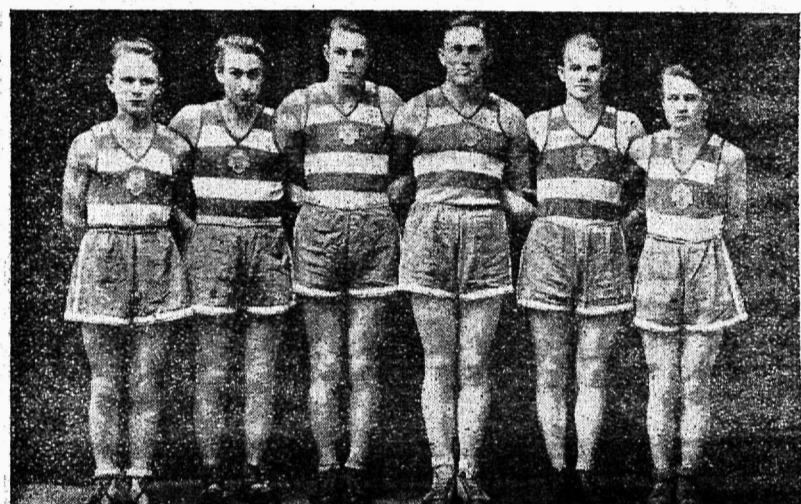
Uisutee lõppedes selgus, et osakond oli teeninud Kr. 130.—, millest jätkus esialgseks varustamiseks.

Naiskonna elustamisega ja seltsi praegustesse ruumidesse asumisega k. a. alul osakond pööras rohket tähelepanu ka

MÕNUSA MEELELAHUTUSE HARRASTAMISELE.

Kuna osakonna liikmed suures enamuses on keskkooli haridusega, üliõpilased, õpetajad jne., siis võimaldus korraldada mitmekesise kavaga perekonnaõhtuid, kus esineti muusikaliste ettekannetega, soololauludega, rahvatantsudega, deklamatsiooniga, koorilauluga jne. Mees- ja segakoor esinesid A.Kink'i juhatusel. Osakonna kulul üüriti klaver, mille abil võimaldus selliseid segaõhtuid korraldada, mis ühtlasi andsid käsipallimängu arendamiseks mõningaid sissetulekuid.

Käsipalliosakond on seltsi oma intelligentse koosseisuga toonud rohkesti uut elu ja värskust. Ei ole kahtlust, et see päikesepaisteline optimismi koostiiustatud edasipüüuga ka osakonda ennast viib edasi, vastu tulemusrikkale tulevikule.

Seltsi käsipalli-meeskond: Üts, Mägi (kapten), Koni, Rosenstein, Leetsy, Kriis.

Käsipalli-naiskond: Raudsepp, Peterson, Martinson, Telling, Kiho, Soosaar (kapt.).

ASUTAMISKOOSOLEK PEETI 22. DETS. 1926. A.,

kus valiti esimesse juhatusse esimeheks A. Kink, kes juhib osakonda tänini, J. Kitsing ja E. Kink. Moodustati nais- ja meeskond, kes esinesid juba 1927. a. I poolaastal 9 korda, saavutades 5 võitu, võttes vastu 4 kaotust. Korraldati Tartus I korvpalli välkturniir, sõlmiti suhteid Valga N. M. K. Ü-ga.

Järgnevail aastail on peetud rohkesti võitlusi mitmete seltsi-

Naiskonda kuuluvad: Soosaar, Raudsepp, Peterson, Telling, Kiho, Martinson, Mikik, Lepik.

Eeloleval hooajal, mil naiskonnal võimalus esineda A klassis, olles 1931. a. L.-Eesti ringkonna meistriks, tohiks loota naiskonnalt senise hoolsuse ja vaimustuse kandel suurimat edukust.

Osakonda juhivad: A. Kink — esimees, prl. L. Kiho — sekretär, prl. L. Raudsepp, K. Brett ja L. Sild.

esikoha võitis Tartu Kalev Reivardti, Martini ja E. Kreutzbergi kaudu.

Viimasel 1930/31. a. hooajal oleks nimetada Tartu Kalevi võitu Eesti esivõistlustel kiiruisutamises A. Mitti — A. kl. meister, J. Martini, J. Kreutzbergi, Ev. Kreutzbergi — B. kl. meister, Reivardti, Michelsoni ja Valdneri kaudu. Siis veel maakonna suusatamise esivõistluste võitjaid: Koidu, Laas ja Prosti ning jääpallimeeskonna võitu ÜENÜTO üle 6:5.

Eesti A. klassi kiiruisutajate hulka kuuluvad Tartu Kalevi liikmed: J. Martin, A. Mitt ja Joh. Kreutzberg.

Ilusõidus on sooritanud: II-klassi normid A. Reeder ja V. Tomasson; IV-kl. normid H. Arst, Eichelbaum, Eisen-

schmidt, A. Kippasto, Ploompuu.

Kiiruisutamises paremad tagajärjed:

	500 m	1500 m	5000 m	10.000 m
A. Mitt	46,8	2:35,0	9:18,8	19:28,6
J. Martin	48,1	2:37,0	9:14,0	19:48,7
J. Kreutzberg	51,2	2:48,3	9:50,2	19:51,7
E. Kreutzberg	53,0	2:48,7	10:09,2	20:20,0
V. Leetsy	48,7	2:53,3	10:07,0	

Nagu sellest lühikesest kirjeldusest näha, on Tartu Kalev vakindlalt talispordis edenenud ja viimastel aastatel Eestis teiste seltside hulgas esirinnas püsinud. Loodame, et Tartu Kalev tulevikus sama innukalt tegeleb ja selleks soovin temale õnne ja edu.

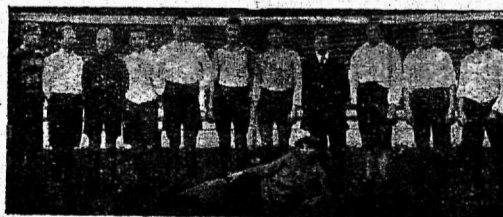
Jalgpall.

Jalgpall, on olnud kogu Tartu spordiliikumises „haigeks“ kohaks, mis vaatamata rohkele „operatsioonile“ pole suutnud tõusta küllaldaselt eluvõimeliseks. Selle põhjuseks võib olla jalgpallirüütli kärsik vaim, sagedased üleminekud ühest seltsist teise, mänguväljade ja treenerite — ning õpetuspakkuvate võistluste puudus. Kõige selle tagajärjel on Tartu jalgpall hetkel kogu Eesti jalgpallitsemest märgatavalt jäänud maha.

aga siiski ei suuda osakonda suretada. Noortest koosnev uus meeskond esitab sitket ja innukat võitlejavaimu ning suurt julgust.

Kõik see on viinud noore meeskonna mõnelegi tähelepanuväärsele võidule, andes lootust edukamaks tulevikuks.

1928. a. tuleb Kalevi võistluse järele Võrus Lõuna-Eesti meistriks (7:2), võisteldes samuti edukalt rohkeil järgnevail võistlustel.

Jalgpalli-meeskond 1910. a. — Vasakult teine A. Palm.

Jalgpalli on harrastatud Kalevis õige varakult. Juba 1910. a. esineb võistlustel seltsi meeskond, kus muuhulgas leiame ka seltsi asutaja A. Palmi.

Seltsi meeskond on kohapeal üks tugevamaid, võistledes meistrikoha omandamiseks vahelduva eduga Ak. Sp. klubi ja Tartu Noorsooseltsi meeskondade vastu.

Hiljem asutatakse peamiselt Kalevi mängijaist Tartu Jalgpalliklubi, mis

Praegu esineb meeskond järgmises koosseisus: Heier, Kuus (kapten), Villemson, E. ja O. Lõhmus, Jaaniado, Ruuven, Ridolin, Saks, Lillemägi ja Adelson.

Juubeli puhul soovime, et püsiks noortes senine sitkus, ind ja kalev-lase-vaim, ei siis jää saavutamata suurimadki loorberid!

Kodumaa odralinnastest valmistatud

Pilseni ja Müncheneri

õlut,

peale selle

sidronisoodat,

naturaallimonade

ja

keedetud mõdu

kõik tuntud kõrges headuses,

soovitab õlletehas

„LIVONIA“

TARTUS, Kalda 5/6.

Tel. 2-38.

Laod kõigis kodumaa linnades!

U/Ü. A. KEISS

Optika- ja arstiriistade-äri

Asutatud 1893. a.

Tartu, Promenadi tänav 9

Telefon 6-05 :- Postkast 50

Soovitab suures valikus: Igasuguseid arsti- ja loomaarstiriistu, elektro-meditiinilisi aparate ja mikroskoobe; mitmesuguseid tervislampe (kõrguspäike, sollux, vitalux j. n. e.), arstide kabinetide ja kliinikute täielikke sisseseadeid, laboratooriumi tarbenõusid, klaas- ja bakteriologia värve.

Lõhkenud Record-süstiste vahetus.

Kõiksugu prille ja optilisi kaupu.

Habemenuge, juuksemasinaid, kääre, laua- ja kööginuge j. n. e.

Omas mehaanilises töökojas igasuguste riistade valmistamine joonistuste-järele, parandused ja teritamine. Nikeldamine.

Hinnad mõõdukad, töö kiire ja korralik.

A.-S.

A. LE COQ'i

LONDON — TARTU

õllevabriku

õlu ja porter,

ning keedetud mõdu, limonad, sooda, selters — tuntud headuses.

Veesport.

A. Kink.

Ujumise kui võistlusspordi har-
rastamise sugemeid sportl. etapis
leiame juba 1909. a. alates, mil
kadunu Georg Peksi juhatusel
jõe ääres ülalpool linna alustati
kavakindlamate harjutustega. Sa-
mas korraldati ka esimesi ujumis-
võistlusi — ühelt kaldalt teisele.

Esimesi võistlusi kindla dis-
tantsi peale peeti

8. JUULIL 1912. A.

100 m. võitis G. Peki, II A. Taar;
III E. Eisler. 100 m. esimene E.
Silgentso, II G. Peks, III E. Eis-
ler.

Kahjuks pole teada samade ja
mitmete järgnevate võistluste
tagajärjed.

Kalevi ujujad Eesti esivõistlustel
1922. a.

Kõiki eluavaldusi pidurdavad
sõjaaastad töid seisaku ka arene-
vas veesportlises liikumises. Vast
alles 1921. a. 19. juunil peetakse
ujumismajas „Veesport“ järgmisi
võistlusi, kus saavutatakse üllata-
vaid tagajärgi. Silmapaistva-
maks ujujaks on meie seltsi noor
liige Artur Raig, kes püstitab
25 ja 50 m. ujumises uued Eesti
rekordid — 15,3 ja 34,0. Kurvas-
tavalt leiab aga lootusiandev
sportlane Järve sillalt vettehüp-
peid tehes õnnetu surma.

Samal aastal tulevad edukalt
Eesti meistreiks kadunu vennad
Aleksander ja Herbert Raig,
sportlane Jänese sillalt vettehüp-
peis Hakkaaja.

Järgnev, 1922. a., tähistab „Ka-
levi“ veespordi ajaloos.

SUURIMAT EDUKUST,

kuna selts tuleb Eesti esivõistlusil
esimesele kohale, võites Tallinna
nimekaimud. Meistrikohad too-
vad: H. Raig 1000 m. ujumises —
21 m. 45 s.; 400 m. vabalt —
7,30; A. Raig 50 m. vabalt —

35,3 s., 100 m. vabalt 1 m. 23,5 s.;
100 m. rinnuli naistele L. Tippo
— 2.1,6; vettehüppeis meestele J.
Nõmmik, naistele prl. Sauga.

1923. a. jääb selts esivõistlusis
teiseks, kaotades peamiselt nais-
võistluses. Võidetakse rida meist-
rikohti, kusjuures H. Raigi taga-
järg 400 m. — 7.14,6 on uueks
Eesti rekordiks.

Siinkohal tuleb tänuikkusega
nimetada Joh. K a u b a 't, kelle
energilisel juhtimisel 1921—1923.
a. seltsi veespordiosakond tõusis
sellisele kõrgele tasemele.

1924. a. asutatakse Tartu Vee-
spordi klubi, kuhu siirdub enamik
seltsi paremaid ujujaid,
NÖRGENDADES OSAKONDA
TUNDUVALT.

Tartust lahkuvad ka mitmed tu-
gevamad osak. juhatuseliikmed.
1925. a. kevadel variseb manalasse
ka kauaaegne energiline osakonna
instruktor Georg Peks, kelle
laiaulatusline töö on kogu Tartu
spordiliikumise jätnud jäädava
mälestuse.

Kõigi nende vapustuste kiuste
on korraldatud siiski rida võistlu-
si ja kursusi, kuid endiste taga-
järgedeni pole siiski suudetud
jõuda.

Uut kasvamist töötab 1930. a.,
mil endine osak. juhatusliige L.
Sild võtab osakonna elustamise ja
korraldamistöö enese hoolde. Osa-
kond, andes paremaid ujujaid ja
hüppajaid peaaegu kõigisse ko-
dumaa spordiseltsidesse, hakkab
koguma ja kasvatama noori, kel-
lest mitmed on jõudnud välja-
paistvate saavutusteni.

Nii saavutas T o b r o Tartumaa
esivõistlusil käesoleval aastal maa-
konnarekordi 50 m. vabalt —
29,3, kuna Eesti esivõistlusil El-
vas, mis korraldati meie seltsi ja
Veespordi klubi ühistöö, tuli vet-
tehüppeis Jürgens kolmandaks,
Siiling neljandaks. Pikemate maa-
de ujujaist võiks nimetada Kee-
dust ja Timofejevi, kes visalt kon-
kureerivad paremate ujujatega.

Tehes lühikest ülevaadet seltsi
30. a. juubeli puhul, õigustab teh-
tud töö ja tagajärjed kõiki spor-
disõpru tänumeeles tuletama meel-
de kõiki väsimatuid tegelasi ja
sõpru, ühtlasi hellitada lootust
veespordi osak. uueks kosumiseks,
tõusuks endisele tasemele.

Poks.

*
*
*

Poksi on harrastatud Tartu Kale-
vis (end. Abergis) 1908. a., mida tunti
„inglise rusikavõistluse“ nime all. 1909.
—1910. a. peeti harjutustunde hrade
J. Hützi ja R. Jakobsoni juhatusel kaks
korda nädalas. Avalikult esineti pok-
sis Tartus 1910. a., nimelt seltsi spor-
dipidudel: augustikuul Joh. Hützi —
R. Vornik, 12. sept. Joh. Hützi—Jaan
Jansonini jne. ühes sellega tutvus tolle-
aegne Tartu publik esmakordselt pok-
siga. Hiljem sõja- ja revolutsiooni-
päevil jäi poksi harrastamine teiste
spordiharude kõrval soiku, juhtide ja
ruumide puudusel.

võtsid. Samad kursused töid juurde
mitmed lootustandvad noored.

Seltsi avaramaie ruumesse asumi-
sel otsustasid poksijad raskejõustiku
osakonnast lahkuda ja asutasid 24.
märtsil 1929. a. iseseisva poksiosakon-
na. — Osakond on töötanud suure
innuga, korraldades iga aasta 2—3
kursust ja rida võitlusi. Osakonna,
kui ka kursuste juhiks ja korralda-
jaks on Aleksander T e d r e, kelle
suured teened Tartu Kalevi poksi-
arengus.

Osakonna harjutusi peetakse seltsi
ruumes ja ülikooli võimlas 3 korda

Seltsi poksijad: ees — Visnapuu, Kaiv; keskel istuvad — A. Tedre (poksi-
juht, esimees) ja E. Jakobson (sekret.); kolm. reas kolmas Lillemägi (E.
meister); ülemises reas paremalt esimene Lukin (E. meister); teine —
Kübar.

Alles 1923.—1924. a. hakatakse üksi-
kute liigete poolt propageerima poksi.

1925. a. korraldab raskejõustiku osa-
kond esimesed poksikursused Harry
A d o f f i, kes poksi õppinud sõjaväe
poksikursustel, juhatusel, kust võrsu-
vad esimesed seltsi poksijad. Pool
aastat hiljem — 1926. a. kevadel, võ-
tavad meie poksijad Tallinnas peeta-
vatest esivõistlustest osa.

Kärbeskaalus omandab Lester
meistrikoha, sama vääriva eduga esi-
nevad ka Meister, Reiman, Tedre,
Oole, Tscherkescheff j. t.

1927. a. peeti Tallinna kalevlase
Greenbaumi juhatusel poksi-
kursused, kust arvukad grupid osa

nädalas. Poksi taseme tõstmiseks ja
suhete loomiseks on peetud ja kor-
raldatud klubidevahelisi võistlusi —
Tartu NMKÜ, Tallinna Kaleviga ja
Tallinna Poksiklubiga; isegi koos
NMKÜ-ga on Helsingi Atleetklubiga
klubimatshis tasavägiselt võisteldud
1929. a. kevadel.

Praegu on seltsil rida nimekaid
poksijaid: Reinthal, vennad Lukkiniid,
Reiman, Vahhi, Lillemägi, Kübar,
Jansen, Saag, Kaiv, Traks j. t.

Seltsi 30-aasta juubeli puhul soovi-
me seltsi nooremale osakonnale püsi-
vat taht tulevikus sama edukaks esi-
nemiseks ja tegutsemiseks.

Soovitan

suures valikus parimate vabrikute tasku-
ja käekellid kullast, hõbedast ning niklist,
põranda-, seina-, laua- ja äratajakellid.
Kuld kihla- ja laulatussõrmuseid, käevõ-
rusid, kaelahteid jne. hõbe lusikaid, nuge
ja kahvleid, peekreid, tubaka- ja pabe-
rossikarpe, suhkru- ja koorekanne jne.
Kõige suurim ladu ehk Belgia ja Saksa
kristallidest, hõbedaga kaunistatud ja ilma.
Parandamise töötuba, hinnad võistlemata
odavad.

W. HIRSCHOWITZ, Tartus, Uusturg 16.
Tel. 12-65. Asut. 1903 a.

Söögisaal

„ASTORIA“

asub nüüd Küüni 5,
enne Aleksandri 2

Omanik

K. VIHM

Valmisriiete äri

F^a „A. Pasternak“

TARTUS, Aleksandri tän. 2, omas majas.

Kõnetraat: äri 7-84, erakorter 5-23.

soovitab omast suurest ladust uuema moe järele valmis meeste ja naiste riideid. Suures valikus ka kodu- ja väljamaa ülikonna-, palitu-, kostüümi- ja voodriideid. Tellimised täidetakse ruttu ja korralikult.

HINNAD VÕISTLUSETA ODAVAD.

Pudu- ja moekaubad

Soovitame suurimas valikus ja odavamate :: hindadega. ::

B. Genss ja Pojad,

Tartus, Küüni tän. 8.

Riidekaupu ostate Teie suures valikus mõõdukate hindadega riidekaubalaost

Tschernov, Luksep & Ko.

Tartus,

Kaubahoovis Nr. 6—7.

Telef. 156.

PAGARI - KONDIITRIÄRI JA KOHVIK
FIRMA

„LUKS“

TARTUS, RÜÜTLI TÄN. 12.

SOOVITAB KÕRGES HEADUSES KÕIKSUGU PAGARI- JA KONDIITRISAADUSI

TELLIMISED IGASUGUSTE TORTIDE JA KRINGLITE PEALE TÄIDETAKSE MAITSERIKKALT JA KÕIGITI TÄPSALT TELLIJA SOOVIDELE VASTU TULLES.

KÕIGE AUSTUSEGA

A. E. ANTISOV.

Kaubahoov 2 Promenadi 2
Telefon 4-81 TARTUS Telefon 13-54

Moe-, pudu- ja pesuäri

Venn. Lepp

Soovitab suures valikus: triiksärke, kraesid, mäshette, kaelasidemeid, siidi-kaelasalle, kindaid, trakse, sukki, sokke, taskurätte, meester. ja naisterahva pesu, puuvillast ja villast trikoopesu, pitse, pesatse, kõiksugu moe-, pudu- ja pesu-kaupa. Vihma-
:: varje, jalutuskeppe. ::

::: KAABUSID :::

Käsitööniite D. M. C. ja C. B.

Villast lõnga rohkeis värves. —

Koetud villaseid naister. jakke ja veste. Hommiku- ja võim-

lemiskingi jne. — Igasugune auruga riiete voltimine.

Hinnad odavad. Müük suurel ja väikesel arvul.

TARTU VESIRAVILA

Pikk tän. 60. :: Kõnetraat 34.

Dir. prof. Dr. med. L. PUUSEPP.

Ambulatoorne ja kliiniline ravimine

RAVITAKSE:

Närvi-, lihaste-, liigeste- ja ainevahetuse haigusi.

(Närvinõrkus, närvipõletikud, ischias, reumatism, liigrasvumine ja teised.)

Pärmivedeliku, süsihappe, vahu ja teised arstlised vannid, rabapakkimised, duschid — Charcot, Schotti, Capallen ja t, elektri- ja valgustusravi, massaash.

Ametnikkudele, üliõpilastele ja sportlastele hinnaalandus.

Asutis on avatud aastaläbi kella 8—10 õht.

Juhatus.

Jalgrattasport.

Ed. Mikkel.

Kalevi ratturid: prl-d Vihm, Kiho, Rammi, Kuusk, D. Kõrvel, Mikkel, G. Kõrvel, Malleus, Pihlu Polagann; ees Kärner, Nuut.

Jalgratas on saanud tänapäev laialdaselt kasutatavaks liiklemisvahendiks. Seetõttu on ka vastav sportharu viimaseil aastail leidnud rohket harrastamist nii meie seltsis, kui kogu Eestis.

Kuigi mõni Tartu selts on juba varem aastail tegelema rattasporti alal, tuleb öieti 1925. aastat lugeda selle ala tõusu ajajärgu alguseks, mil rattasport saab suurte hulcade lemmikalaks.

Tartu Kalev saab linnavalitsuselt enese kätte end. Taara velodroomi, mis on sõja-aastate jooksul muutunud täiesti tarvikukõlmatuks. Raskejõustiku osak. poolt kutsutakse hr. Pikkeri algatusel ellu jalgrattaosakond, ja lühikese aja jooksul on seltsiliikmete mõjuval kaasabil ringtee seatud korda.

9. aug. peetakse juba esimesi võistlusi. 2000 m. võidab H. Raig (veesp. kl.) ajaga 3.55,3, II — Tarikas (Kalev) 3.56,6. 5000 m. võitis H. Reimann — 10.40,3, II — Mitt (A. sp. kl.) 10.41,5. 1000 m. esimene Lepikov 1.55,2, II — Tarikas 1.58,3.

Korraldatakse rida võistlusi, kus võistlusmaid 1. ja 2. klassile, naistele, noortele, vanadele ja võõrastele. Silmapaistvalt esinevad peale

eelmainitute veel prl. Frey, B. Heide, Vars, Ed. Heide, Muttik ja Matt. Populaarsemaks on siiski V. Lepikov.

Juba 1926. a. pühitseb osakond Eesti esivõistluste ülavõitu, seistes esikohal ka järgnevat aastail. Vast ainult möödunud aastal tuli kapituleerida naaberseltsi ees mõnepunktilise vahega.

1929. a. kevadel lahkuvad osakonnast suurem hulk paremaid sõitjaid, asutades uue seltsi. See haav aga paraneb ruttu, sest noored arenevad üllatavalt kiiresti, ületades peagi endiseid tuuse.

Korraldatakse sageli külaskäigu võistlusi maakonnas, mis rattasporti levimiseks suuresti mõjuvad kaasa.

Noil aastail juhivad osakonda energiaküllane hr. A. Laur, kes selle ala kompetentsemad spordijuht.

Hetkel omab selts tugeva võistlajateklasi, ehkki mitmed paremad on

Aleksei Palm — „leppime ära“!

Suurejooneline mees, keda tuntakse Eesti spordiliikumise algaastaist. Tartu „Kalevi“ isa, kauaaegne poissmees, kes arvati olevat laulatatud kokku ainult „Kaleviga“. Nüüd kahekordne isa, kes kasvatab hoolega enesele järeltulijat. Ideeline spordijuht, kes kõikjal nõuab vaid spordiliikumise ja seltsi kasu. Kuigi vahel nooruslik temperament keeb üle keele, ei ole temal vihamehi, ega ole tema kellegi koosolek lõppenud, sirutab ta käe hüstijätuks kõigile ja lausub — „leppime ära!“ Ja sõbrad on temaga kõik.

Johann Marlin.

Mitmekeisem ja vastupidavam sportlane ja spordijuht, kes kõikides spordiharudes „kodus“. Intelligentsem Eesti sportlastüüp, kes esineb nii sportlasena, kui kohtunikuna äärmiselt delikaatselt, seistes kui raudõiguse eest. Nooremale on ta ihaldavaks eeskujuks.

Naisosakond.

Möödunud aasta sügisel kutsuti mainitud osakond ellu seltsiliikme prl. O. Rebase algatusel. Erilise naisosakonna asutamine oli tingitud seltsi rohkearvulise naistepere koondamise vajadusest, kuna selts oma mitmekülgses sportlises kui ka seltskondlises tegevuses vajab suurima edukuse saavutamiseks ka naisliikmete ühist ja koondatud kaasatõetamist.

Lühikese kestuse jooksul pole loomulikult suudetud osakonna tegevust põhjalikumalt kujundada, kuid kahtlematult seisab siin ees avar uudismaa, suur tööväli, millel osakonna asuta-

jad tahavad pioneeridena rakendada oma jõu naisspordiliikumise propageerimiseks ja selgitamiseks.

Tegevust alustati arvukate võimlemisgruppide moodustamisega. Prl. O. Rebase juhatusel töötas liikmetegrupp 32, külaliste grupp 45 osavõtjaga.

Osakonna juhatusse kuuluvad peale esinase O. Rebase veel prl. Soosaar, prl. Telling, prl. Jalakas ja pr. Lond, kes loodavad eelolevat tegevusaastail maitsta tänuväärse külvi rikkalikku vilja.

Ping-pong, korona.

Käsi-palliosakonna hooldamisele ja korraldamisele kulub ka ping-pong ja koronamäng. Ehkki viimased sportliserit vähepakkuvad, on nad kõikjal levinenumaiks seltskondlikeks mänguks, mispärast nende olemasolu peamiselt ajaviitemängudena ka seltsi tegevuskavas õigustatud.

28. jaan. 1929. a. korraldati esimene ping-pongivõistlus, millest võttis osa 13 liiget. Seltsi meistriks tuli A.

Mällo, 2) A. Kink, 3) A. Ind. Järgnevat aastail on peetud rohkesti oma ja seltsidevahelisi jõukatsumisi. Praegu on jagatud võistlejad A ja B klassi, meistrid V. Ahven ja Maranik, naistel L. Lepik, paarismängus Saks—Ind.

Korona leidis harrastamist 1930. a. kevadest. 18. det. s. a. Jõppes turniir, mille võitis V. Ahven 15 p. Osavõtjaid oli 18. Teiseks tuli E. Kink, 3. — Kerge.

jäänud loodetavasti ajutiseks „puhkama“.

Kogu Eesti rattasõitjate parimaks on tunnustatud meie liige E. Rossmann, kes püstitanud rekorde kõige lühemast maast kõige pikemani, võites 1930. a. esivõistlusil kõik maad peale 5 klm.: 500 m. — 43,8 (E. ja maak. rekord), 1 klm. — 1.32,1 (maak. rek.) ja 10 klm. — 15.55,4 (Eesti ja m. rek.).

Samuti ka esimese „ratta-maratoni“ Tallinnast Tartu ajaga 11 t. 51 m. 33 s. (vihmase ilmaga).

Tõusva eduga esinevad samuti Ed. Mikkel, R. ja J. Konsen, D. ja G. Kõrvel, Annuk (tuli tänava Tallinna-Tartu sõidus teiseks), Pihlu, Malleus, prld. Vihm ja Kiho. Mikkel ja Vihm on käesoleva aasta maakonna paelameistrid, kus V. püstitas uue Eesti rekordi 3000 m. ajaga 5.16,9. Samas tuli 2. kl. maak. meistriks 3000 m. Malleus — 4.56,8, 1000 m. G. Kõrvel — 1.33,1 ja 5000 m. D. Kõrvel — 8.45,3.

Osakond, mille juhiks hetkel Ed. Mikkel, töötab tõsise töötahtega ja sügava innuga, mispärast võime loota ja soovida osakonnale tulevikuks uusi väljapaistvaid saavutusi.

E. Rossmann, parem rattur kõige lühemast maast kuni kõige pikemani.

PAGARI- JA KONDIITRIARI ÜHES KOHVIKUGA

A. UNIVER.

Tartu, Rütli 16.

Soovitame suures valikus:

torte,
kooke,
küpsiseid,
saiu.

Töö korralik ja kiire. Saaduste kvaliteet väljaspool võistlust.

Ephag

hambapastaga

hoiate hambad valged ja terved

Sportlased!

Värskendage ennast meie maitseva limonadiga, Limonadi ja mineraalvete tehas **Ed. & J. LOSKIT.** Tartus, Tähe 72. Tel. 7-07.

Paremast paremat värsket shokoladi soovitab:

R. Glassmann,
Suurturg 1.

Peale selle 1931. aasta suur-uudist — külma maitsega suveshokoladi „SHOKÜLM'i“, kosutav ja toitev palavatel päevadel. Soovitav iseäranis sportlastele, turistidele ja teistele, kes head shokoladi eelistavad.

SPORDIVÕISTLUSTE
AUHINDADEKS ON
KOHASED ESEMED

ED. TASKA

ATELJEE JA ÕPPETÖÖKOJA, TALLINN — RÜÜTLI 32
Tel. 11-58

ALGUPÄRASED
KAUNISTATUD
NAHATÖÖD

Riiete kiirpressimine,
keemiline puhastus,
auruvärvimine, plis-
seerimine ja dekateerimine

Hoff-Mans Method.

Rüütli 11. — Riia 41.

Puhastatakse, pressitakse ja värvitakse kõiks. siid, plüüsh, sammet, villaseid ja poolvillaseid riideid.

Kohapeal pressimine
15 m. jooksul.

Mugav ooteruum.

Koldberg.

Kõige kasulikum ostukoht
vilt-, velour- ja plüüsh-

kaabudest,

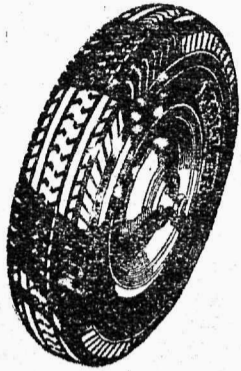
moe-, pudu- ja hooaja
kaupadest

TARTUS, Küüni nr. 6.

ETA

Miller

fügatohambuline

on

XX

sajandi

autotumm

AINUESINDAJA EESTIS

A/s. A. ROSENWALD & Co
 TARTUS, SUURTURG 8 / TELEFON 300
 VILJANDIS, VÄIKETURG 5 / TELEFON 12

*
 Müüdle
 kirjandust
 *

Spordi ja kehakultuuri kirjandus

saadaval

Kluge ja Ströhm'i

raamatukaupluses.

Tallinn, Pikk tän. 9. Kõnetr. 429-46.

Tellimised ja järelpärimised täidetakse viibimata.
 Spordiajakirjade parim tellimiskoht.

Märkide & Väärtmetallasjade Tehas

Roman Tavast

soovitab sportlasile:

märke ja esemeid
 — auhindadeks. —

Tallinn, V. Roosikrantsi 6, kõnetr. 452-79.

Jalanõusid

heas valikus soovitab

★

M. DUBAS,

Tallinn

Jaani tän. 6, kõnetr. 22-19

Kasulikum ostukoht

igale tarvitajale on

K-m. Jüri Kodres

Harju tän. 21. Kõnetraat (2) 12-17.

Suures valikus igasugu-
 sed koolitarbed, kirjutus-
 materjalid, paberikau-
 bad, joonistustarbed, bü-
 roomasinad j.n.e. j.n.e.

Nägusad ja maitsekad kingi-
 tused kodu- ning väljamaalt.

LINOLEUMI,
 KUNSTNAHKA,
 VAHARIET,
 VIHMA MANTLEID JA VIHMAVARJUSID

ON SUURIMAS VALIKUS

S. KULL

TALLINN, V. POSTI 8. TELEFON 31-57.

Jalgpall.

Zulge Balti turniirile!

TJK — Narva Hokiklubi 4:1.

Seis 28. augustiks 1931.

Meeskonnad kohtasid esivõistluste sarjas staadionil. Vilistas Loodla. Hokiklubi oli see teine võistlus esivõistluse tsükilis. Vast nädal tagasi kaotas ta Kalevile 3:0 Narvas. TJK ülekaal ilmnes kohe algusest peale, kuigi narvalased mängisid omase innu ja tahtejõuga. Esimene värav langeb siiski Narva kasuks 12. minutil. See tiivustab neid, kuid TJK näib kindel olevat oma peale ja arendab teadlikku ja kindla kombinatsioonid mängu, mis neile võidu toob. Esimesel poolajal saavutab TJK 2 ja teisel poolajal samuti 2 väravat. Mäng lõppeb 4:1 TJK kasuks.

	Kalev	Puhkekodu	Sport	T. J. K.	Võitleja	N. T. H. K.	Mängud				Värvad	Punkte	Koht
							Riv	Võite	Vilke	Kaotusi			
Kalev	●			0:1	4:0	3:0	3	2	—	1	7:1	4	—
Puhkekodu		●	1:3	0:0	1:5		3	—	1	2	2:8	1	—
Sport		3:1	●		6:1		2	2	—	—	9:2	4	—
T. J. K.	1:0	0:0		●	4:1	4:1	4	3	1	—	9:2	7	—
Võitleja	0:4	5:1	1:6	1:4	●		4	1	—	3	7:15	2	—
N. T. H. K.	0:3			1:4		●	2	—	—	2	1:7	0	—

Järgnevad võistlused:
30. aug. Võitleja — NTHK, Narvas.

Narva võitis esmakordselt Tallinnat.

Jalgpalli linnadevõistluse võitis Narva 3:0. Tallinna V. S. koonduse napp kaotus Võitlejale 5:4.

Pühapäeval, 23. aug. peeti Narvas linna spordiväljal sõprusvõistlust Tallinna V. S. koonduse, kes Tallinn Narva linnade võistluseks Narva sõitnud ja „Võitleja“ vahel. Mäng lõppes 5:4 Võitleja kasuks. Vahekohtunikuna juhtis mängu Kalugin. Pallipublikut vähem harilikust, umbes 800. Narvas oli see hooajal sarnane väravaterohke mäng esmakordne. Võitleja oli kogu mängu kestel suures ülekaalus, kuid väravavaht Ratassepalt, kes sel hooajal väravat esimest korda kaitses, suutsid tallinlased pea igast läbimurdest vänavat saavutada.

millegipärast nurjuvad ikkagi kõik pealelöögid, ja kuni poolaja lõpuni nutini ei saavutata väravat. Siis tormavad aga Tallinna kaitsjad palli hankimisel peadpidi kokku. Tekkinud auku kaitses kasutab Volkov ja lööb püüdmatult 1:0, millise seisuga ka poolajale minnakse.

Teisel poolajal alustab Narva veel suurema ülekaaluga ja p. s. Elland „torkab“ juba teisel minutil värava Narva kasuks. 15. minutil foul Narva kasuks. Kallaste paneb palli tsentrijoonele ja põmmutab ilusa löögi värava pihta. V. v. püüab, kuid pall libiseb üle käe ja seis on 3:0 Narva kasuks. Publiku õhutusel püüab Narva väravate kontot oma kasuks veelgi suurendada, kuid kõik kombinatsioonid lõpevad ikkagi värava all ja mäng, mis algusest lõpuni pallipubliku meeli ja huvi ladusa kokkumängu tõttu köitis, lõpebki 3:0 Narva kasuks.

Esmaspäeval peeti linnadevõistlust Tallinn-Narva vahel. Tallinnat esitas väikeseltside koondus, Narvat „Võitleja“, Hokiklubi ja „Astra“ paremad mängijad. Peale vahekohtunik Sahrõnovi algakorde saavutab Narva kohe intsiatiivi ja ei lase palli palju oma väljapoolle. Kuid

Sport — Estonia 3:0 (2:0).

Estonia on käesoleval aastal esinenud välismeeskondade vastu edukalt, kuid kodumaa meeskondadega on olnud vähe kokkupuutumist. Estonia hellitas lootusi pääseda liiduklassi, kuid Narva Hokiklubi tõmmas sellest kavatsusest kriipsu läbi. Nüüd seisid põlised rivaalid Estonia (end. Kalev, TJK) — Sport vastamisi. Kauaoodatud võistlus leidis aset staadionil Reinansi juhtimisel. Estoniast loodeti siiski palju rohkem, kuid jättis kaunis suure pettumuse. Nende edurivi ei tahtnud kuidagi

kardetavaks muutuda Spordi kindla kaitsese vastu, pealegi väravavaht oli äärmiselt nõrk, jooksis liig kaugemale välja, mis oleks maksnud veel mõndagi väravat. Mäng oli isenesest vahelduv, ei saa fikseerida kumbagi poole kindlat ülekaalu, kuid Spordi kindel kaitses ei lasknud oma väravat ohtu sattuda, kuna Estonia kaitses ja väravavahti väärarused maksid neile väravaid. Esimesel poolajal saavutas Sport 2 ja teisel poolajal ühe värava.

Tartu „Kalev“ hävines Viljandis.

Pühapäeval võistles Viljandis Tartu Kalev, kes ainsa mängu sooritas V. K. S-ga.

Ilm oli võistluspäeval vihmane ja maagümnaasiumi palliplats kujutas eneses sõna tõsisel mõttes — ujulat.

Kohe alguses satub Viljandi värav hädaohtu. Väravaeelses suminas löödud pall veereb puuri poole, kuid pk. Raudsepp saab veel õigel ajal „jaole“ ning lööb palli outi. 12. min. on viljandlasil kasutada penalty, mille ps. Annus realiseerib esimeseks väravaks. Seis 1:0 V. K. S. kasuks. Viljandi juhiv mängu vaid 3 minutit. Siis viigistab Kalevi ps. püüdmatu löögiga mängu. Seis 1:1. Viljandi pääseb aga uuesti juhtima 23. min., mil vs. Raudsepp suurepärasel 30 mtr. kaugelöögist märgib väravanurka 2:1 V. K. S. kasuks. Viljandi on tugevas ülekaalus, kuid värav tuleb alles 30 min. Lööjaks on ps. Annus. Seis 3:1. Lõpuminutitel mäng keskväljal ja vahekorraga 3:1 V. K. S. eduks lõpeb half-time.

Test half. time-i algavad viljandlased suure halllooga. 26. min. tuleb ps. Annuselt 4:1 (Annusel saavutatud hat-trick!) ja 38. min. pä. Kallakult 5:1. 3 minutit hiljem seab ps. Annus tugeva löögiga seisuks 6:1, olles kogu matshil löönud seega 4 väravat! Vahekohtuniku lõppvile kõlades on tagajärjeks V. K. S. suurvõit 6:1.

Haapsalu — Kuresaare 8:0.

Jalgpalli liidult Haapsalu-Kuresaare-Paldiski linnade vahelise jalgpalli võistlusteks pandud rändkarikas tuli Haapsalus väljamängimisele. Et Paldiski tänava loobus, võistlesid ainult Haapsalu ja Kuresaare, millise võistluse võitis üllatavalt suurelt Haapsalu 8:0 ja omandas üheks aastaks kaitsmiseks väljapandud karika.

Riia Hakoahi üks kaotus ja viik! Võru Jõmarine võitis R-Hakoahi 2:0 (1:0) mängis viiki 1:1.

Võru jalgpallipublikule k. aasta suuremaks sensatsiooniks oli rahvusvahelise jalgpallimeeskonna Võrru toomine ja juutide jalgpallikultuuri demonstreerimine. Et Hakoah on parim läti juutide meeskond ning et sama meeskond kuulub Läti I kl. sarja, siis kogu Võru juutide pallihuvikond kui ka pärisusulised olid veendunud „Ilmarise“ liitusaamises. Laupäeval mängisid „Ilmarine“ ja „Hakoah“, viimane täiel rindel hurraaga algab esimesi minuteid, Ilmarine ruttu kogub ning, et meeskond treener R. Silbergi juhtimisel on eriti löögihoo ja võimeline, siis pea Ilmarine üllatab külalisi ning mängu I poolaja lõpuni püsib „H“ värava all. Esimese värava suures suminas põrutavad juudid endile ise. 1:0 algab teine half-time, vaheldusmängu tulemuseks on 2:0 ilm. kasuks. Ehkki lõppveerand Hakoahi oma, jääb resultaat 2:0! kõige enam H. pettumuseks püsima. Publiku suhtumine „Ilmarise“ üheteiskümnesse oli see ja sõbralik. Mäng oli teisel poolajal tempolt kiirem.

Võru meeskond — Hakoah 1:1.

Laup. veenduti Hakoahi võimetes, pühapäeval aga kõik uskused linnameeskonna kindlat liitusaamist, põhjusel, et linnameeskonda esitas täpselt laupäevane koosseis, Hakoah aga oli juurde serverinud rida värsked ja võimelisi mehi, lisaks kõigele oli ju vahekohtunik sellel matshil nende poolt. Mäng algiminutist lõpuni tasavägine, kiire, kombinatsioonide rikkas, ilmne H. füüsilise ülekaal, Võru aga innuga mängides saavutab nurgalöögi ning sellest värava. 1:0 ei seisa kaua! H., saades 11. mtr. löögi, viigistab 1:1. Poolajani märgatav Võru ülekaal, osaliselt pärituule tõttu! Teine poolaeg on Võrude raskeim olnuist, H. alaline surve, tugev vastutuul ning kaks mängu, annavad meestele lisaks mõningaid puuduvaid defekte. Ka läheb vahekohtuniku mängu muutuda liiga jõuküllaseks, lubamatuks, ning märgatava poolehoiuga serverib H. kasuks foule. Mäng lõpeb 1:1.

Vabandan

herra K. Kursmann'i ees 22. augustil s. a. „Grand-Marinast“ aset leidnud vahejuhtumise pärast.

Ühtlasi teatan, et olen Punase Risti heaks maksnud kokkuleppe summa.

Tallinnas, 26. aug. 1931 a.

Jaan Neeser (Neström).

IV BALTI RIIKIDE JALGPALLI-TURNIIR

TALLINNAS 30.—31. AUGUSTIL JA 1. SEPTEMBRIL

30. VIII kell 5 turniiri avamine

„ 5.30 EESTI-LEEDU

31. VIII „ 5.30 LEEDU-LÄTI

1. IX „ 5.30 EESTI-LÄTI

Pääsmete eelmük: k-m. „J. Kodres“ — Harju 21, o-ü. „Esto“ — Pikk 47, k-m. „Sport“ — S. Karja 18.

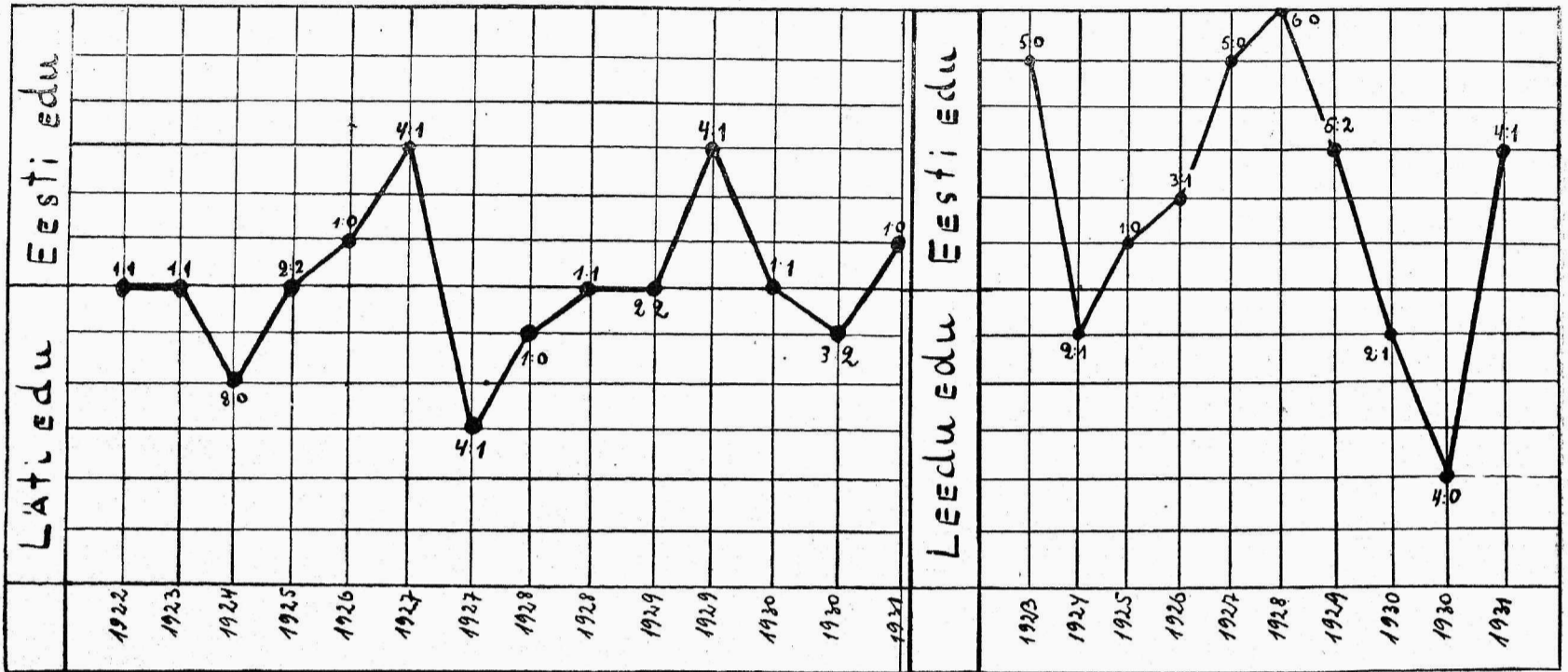
Varustuge abonent-kaartidega 3 võistluseks — säästate aega ja raha!

Ennustage turniiri võitjat!

Eesti Jalgpalli Liit.

4 BALTI TURNIIR JALGPALLIS.

Eesti pidanud Lätiga 14 maavõistlust väravate tagajärjega 20:19 Eesti eduks. Eesti-Leedu vahelised 10 maavõistlust on lõppenud 31:12 Eesti kasuks.

Kolme riigi — Eesti, Läti ja Leedu — jalgpalliturniir peetakse seekord Tallinnas. Pühapäeval lähevad kokku Eesti-Leedu, esmaspäev Läti-Leedu ja teisipäev Eesti-Läti. Järjekorra määras kindlaks Eesti Jalgpalli Liit, võttes arvesse kõiki paremuse soodustusi, et Balti meistri tiitlit endale võita. Esimesel päeval kohtuvad Eesti-Leedu, kus mõlemad meeskonnad on värksed, kuid arvestatakse, et Leedu ei suutvat võitu omale garanteerida, sest

tema mängib võõral pinnal ja võõra pealtvaatajaskonna ees. Eesti meeskond peaks leedulastega toime tulema, kui meeskonnal võistluse tahet ja ebaõnne ei peaks olema. Teine mäng on Leedu-Läti vahel. Mõlemad meeskonnad panevad siin oma täie jõu välja, pealegi Leedu tahab näidata oma paremust Läti üle, sest mineval aastal tuli meistriks Leedu. Kolmas päev on Eesti-Läti. Eesti meeskond on siis saanud puhata ühe päeva, kuna Lätil vast eel-

mine päev oli suur heitlus Leeduga. See peaks Eesti rahvusmeeskonnale soodustust võiduks andma. Meie meeskonnal ei ole sugugi kerged päevad ees, sest kõik tahavad Balti meistri tiitli omale saada ja loevad ennast selle vääriliseks, kuid meie rahvusmeeskond, võttes kõik oma tahtjõu kokku ja olles ergutatud oma pealtvaatajaskonnas, peaks võidud omale tooma.

1. Balti turniir Tallinnas andis võitjaks Läti, kusjuures mängud

olid: Läti-Leedu 3:0, Eesti-Leedu 6:0 ja Läti-Eesti 1:0.

2. turniir Riias andis Eestile võidu. Võistluste tulemused olid: Läti-Leedu 3:1, Eesti-Leedu 5:2 ja Eesti-Läti 2:2.

3. turniir Kaunases tõi võitjaks Leedu. Mängude tagajärjed olid: Leedu-Eesti 2:1, Läti-Eesti 3:2 ja Läti-Leedu 3:3.

Kes tuleb 4. turniiri võitjaks, seda on siiski kindlalt ennustada raske.

Spordiäri
Resev-Resel
Tallinn, Toompüüestee 19
Telefon 432-19.
Soovitab oma valmistatud spordi- ja võimlemiseabinõusid.

Kaubamaja „SPORT“
S. Karja tänav nr. 18.
Kõnetraat (2) 23-00.
KÕIGE SOODSAMATE HINDADEGA OSTATE
Jalgpalle
Jalgpallim. saapaid
Võrkpalle
Võrkpalli võrke
Jooksu- ja hüppekingi
Odasid — Kettaid
Tõukekuule
Korvpalle j. n. e.
Parimad tennisreketid
Jalanõude osakond
NÕUDKE HINNAKIRJUI!

Eesti Spordi Tarbenõude O/ü.

TALLINN, Pikk t. nr. 47
Tel. (2) 10-02.
Soovitab suviseks hooajaks: Jalgpalli, kergejõustiku, tennis ja muid spordiabinõusid suures valikus.

Kõige odavamalt ostate
auhindasid
kullasepatöökojast
Müürivahe t. 22
H. Raadus & P. Ossipov

Kes tuleb Balti meistriks?

30., 31. augustil ja 1. septembril peetakse Tallinnas 4-as Balti riikide jalgpalliturniir. Seni on kõik, s. o. Eesti, Läti ja Leedu, üks kord tulnud Balti meistriks. Kes viib nüüd meistritiitli omale? „Spordileht“ korraldab ennustusvõistluse. Õigete lahendajate vahel loositakse järgmised preemiad:

1. Taskukell.	6. „Spordileht“ ½ aastakäiku.
2. Kristallvaas.	7. „Spordileht“ ½ aastakäiku.
3. Rahatask — nahk.	8. „Spordileht“ ¼ aastakäiku.
4. „Spordileht“ 1 aastakäik.	9. Kehakultuuri aastaraam. nr. 5.
5. „Spordileht“ 1 aastakäik.	10. Kehakultuuri aastaraam. nr. 5.

Kes tuleb Balti meistriks?

Tagajärjed:

- Eesti—Leedu (väravate arv)
- Leedu—Läti „ „
- Eesti—Läti „ „

Balti turniiri võidab

Allkiri ja aadress

Lõigata välja ja saata „Spordilehe“ toimetusele, Uus tän. 24 ehk postkast 70, kuni 29. augustini.